

Europeiska unionens officiella tidning

L 115

Svensk utgåva

Lagstiftning

fyrtioåttonde årgången

4 maj 2005

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

.....

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk

Kommissionen

2005/341/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 11 april 2005 om fastställande av ekologiska kriterier och de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till dessa kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till persondatorer** [delgivet med nr K(2005) 1024] ⁽¹⁾ 1

2005/342/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 23 mars 2005 om fastställande av reviderade ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till handdiskmedel** [delgivet med nr K(2005) 1026] ⁽¹⁾ 9

2005/343/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 11 april 2005 om fastställande av ekologiska kriterier och de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till dessa kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till bärbara datorer** [delgivet med nr K(2005) 1027] ⁽¹⁾ 35

2005/344/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 23 mars 2005 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel** [delgivet med nr K(2005) 1028] ⁽¹⁾ 42

Pris: 18 EUR

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt en begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fetstil och föregås av en asterisk.

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 11 april 2005

om fastställande av ekologiska kriterier och de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till dessa kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till persondatorer

[delgivet med nr K(2005) 1024]

(Text av betydelse för EES)

(2005/341/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT,

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning
(EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat
gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke ⁽¹⁾, särskilt
artikel 6.1 andra stycket i denna, och

efter att ha rådfrågat Europeiska unionens miljömärknings-
nämnd, och

av följande skäl:

(1) Enligt förordning (EG) nr 1980/2000 får gemenskapens
miljömärke tilldelas en produkt vars egenskaper gör att
den på ett väsentligt sätt kan bidra till betydande
förbättringar i fråga om vissa centrala miljöaspekter.

(2) I förordning (EG) nr 1980/2000 föreskrivs det att det
skall utarbetas särskilda miljömärkningskriterier för varje
produktgrupp, på grundval av det utkast till kriterier som
fastställts av Europeiska unionens miljömärknings-
nämnd.

(3) Det föreskrivs också att miljömärkningskriterierna,
liksom även de bedömnings- och kontrollkrav som är
knutna till de kriterierna, skall ses över i god tid innan
giltighetstiden för de kriterier som fastställts för
produktgruppen löper ut.

(4) Kommissionens beslut 2001/686/EG av den 22 augusti
2001 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldel-
ning av gemenskapens miljömärke till persondatorer ⁽²⁾
bör revideras för att marknadsutvecklingen skall åter-
speglas korrekt.

(5) För att garantera att servrar utesluts bör dessutom
definitionen av denna produktgrupp ändras i det
beslutet.

(6) För tydlighetens skull bör beslut 2001/686/EG därför
ersättas.

(7) De reviderade ekologiska kriterierna och de anknutna
bedömnings- och kontrollkraven bör gälla i fyra år.

⁽¹⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 242, 12.9.2001, s. 4.

- (8) En övergångstid på högst tolv månader bör beviljas de producenter vars produkter har tilldelats miljömärke före delgivningen av detta beslut eller som har ansökt om sådan tilldelning före detta datum, så att de får tillräckligt med tid för att anpassa sina produkter till de reviderade kriterierna och kraven.
- (9) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättas genom artikel 17 i förordning (EG) nr 1980/2000.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Produktgruppen "persondatorer" skall omfatta alla datorer som skall användas stationärt, såsom på ett skrivbord, och som består av systemenhet och skärm, eventuellt i ett enda hölje, och tangentbord.

Produktgruppen skall också omfatta systemenheter, tangentbord och skärmar som är avsedda för persondatorer.

Produktgruppen skall inte omfatta servrar.

Artikel 2

För att kunna tilldelas gemenskapens miljömärke för persondatorer enligt förordning (EG) nr 1980/2000 skall en apparat tillhöra produktgruppen "persondatorer" och uppfylla de ekologiska kriterier som fastställs i bilagan till det här beslutet.

Artikel 3

De ekologiska kriterierna för produktgruppen "persondatorer", liksom de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna, skall vara giltiga till och med den 30 april 2009.

Artikel 4

För administrativa ändamål skall produktgruppen "persondatorer" tilldelas koden "013".

Artikel 5

Beslut 2001/686/EG skall upphävas.

Artikel 6

Miljömärken som före delgivningen av detta beslut beviljats produkter i produktgruppen "persondatorer" får användas fram till den 31 mars 2006.

Om ansökningar om miljömärke för produkter i produktgruppen "persondatorer" har lämnats in före delgivningen av detta beslut kan dessa produkter beviljas miljömärke på de villkor som fastställs i beslut 2001/686/EG. I sådana fall får miljömärket användas fram till och med den 31 mars 2006.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 11 april 2005.

På kommissionens vägnar
Stavros DIMAS
Ledamot av kommissionen

BILAGA

ALLMÄNT

För att tilldelas miljömärket måste en persondator, systemenhet, bildskärm eller ett tangentbord (nedan kallad "produkten") omfattas av den produktgrupp som definieras i artikel 1 och uppfylla kriterierna i denna bilaga (med undantag för musen kan en ansökan om miljömärke lämnas in för varje enskild del).

	Systemenhet	Skärm	Tangentbord	Persondator
Energisparande: systemenhet	X			X
Energisparande: bildskärm		X		X
Förlängd livslängd: systemenhet	X			X
Förlängd livslängd: bildskärm		X		X
Kvicksilverhalt i LCD-skärm (flytande kristall)		X (i tillämpliga fall)		X (i tillämpliga fall)
Buller	X			X
Elektromagnetisk strålning		X		X
Återtagande och återvinning	X	X (i tillämpliga fall)	X (i tillämpliga fall)	X (i tillämpliga fall)
Bruksanvisning	X	X	X (i tillämpliga fall)	X (i tillämpliga fall)

Test av tillämpningen skall utföras i enlighet med kriterierna av laboratorier som uppfyller de allmänna kraven i standarden EN ISO 17025. I tillämpliga fall får andra testmetoder användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan. I de fall då inga tester anges eller då de anges i kontroll- och övervakningssyfte, skall de behöriga organen förlita sig på de deklARATIONER och den dokumentation som sökanden tillhandahåller och/eller på oberoende verifierationer.

Vid bedömning av ansökningar och vid kontroll av uppfyllandet av kriterierna i denna bilaga rekommenderas de behöriga organen att ta hänsyn till om ett erkänt miljöstyrningssystem som EMAS eller ISO 14001 används. (Anmärkning: sådana system måste dock inte användas.)

KRITERIER AVSEENDE MILJÖPÅVERKAN**1. Energisparande****Systemenhet**

- a) Datorns systemenhet skall vara försedd med en lättillgänglig avstängningsknapp.
- b) Datorns systemenhet skall uppfylla Energy Star-programmets ⁽¹⁾ konfigurationskrav som möjliggör energisparlägen.

Den sökande skall tillhandahålla en förklaring till det behöriga organet som intygar att persondatorns systemenhet uppfyller de konfigurationskrav som anges i Energy Star.

- c) Datorn skall kunna inta lågeffektläge enligt ACPI ⁽²⁾ S3 (suspend to RAM) så att energiförbrukningen högst är 4 watt. Datorn skall kunna väckas från detta vänteläge genom ett kommando från någon av följande funktioner:
- Modem.
  - Nätanslutning.
  - Tangentbord eller mus.

Grundinställningen för övergång från driftsläge till lågeffektläge enligt ACPI S3 skall vara högst 30 minuter av inaktivitet. Tillverkaren måste aktivera denna funktion, men användaren kan stänga av den.

Sökanden skall tillhandahålla det behöriga organet en rapport som visar att energiförbrukningen i lågeffektläge enligt ACPI S3 har mätts med hjälp av metoden i Energy Star. I rapporten skall den uppmätta energiförbrukningen anges.

- d) Datorns energiförbrukning i avstängt läge skall vara högst 2 watt. I det här sammanhanget försätts datorn i avstängt läge genom kommandot för att stänga av datorn.

Sökanden skall tillhandahålla det behöriga organet en rapport som visar att energiförbrukningen i avstängt läge har mätts med hjälp av metoden i Energy Star. I rapporten skall den uppmätta energiförbrukningen anges.

Bildskärm

- a) Bildskärmen skall vara försedd med en lättåtkomlig avstängningsknapp.
- b) Bildskärmen skall i första lågeffektläge ⁽³⁾ ha en energiförbrukning på högst 2 watt. Grundinställningen vad gäller övergång från driftsläge till lågeffektläge skall vara högst 30 minuter av inaktivitet. Tillverkaren måste aktivera denna funktion, men användaren kan stänga av den.
- c) Bildskärmen skall i avstängt läge ⁽⁴⁾ ha en energiförbrukning på högst 1 watt. I det här sammanhanget försätts datorn i avstängt läge genom kommandot för att stänga av bildskärmen.

⁽¹⁾ Enligt amerikanska miljöskyddsbyråns, US Environmental Protection Agency, definition. I kraft sedan september 2004. Se Internet (http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers).

⁽²⁾ Advanced configuration and power interface (ACPI).

⁽³⁾ Enligt definition för bildskärmar i Energy Star version 4: Se Internet (http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers).

⁽⁴⁾ *Ibidem*.

- d) Bildskärmar skall inte överskrida kraven för steg 2 (maximal strömförbrukning i aktivt läge) i Energy Star version 4. Bildskärmar skall överensstämma med lämplig formel enligt nedan:
- i) om $X < 1$ är $Y = 23$
  - ii) om $X \geq 1$ är $Y = 28X$

(där X är antalet megapixel och Y energiförbrukningen i watt).

Sökanden skall tillhandahålla det behöriga organet en rapport som visar att energiförbrukningen i avstängt läge, energisparläge och påslaget läge har mätts med hjälp av metoden i Energy Star-programmets krav för datorbildskärmar (version 4). Rapporten skall innehålla den uppmätta energiförbrukningen vid alla tre lägen.

2. Förlängd livslängd

- a) Datorn skall vara konstruerad så att minnet är lättåtkomligt och går att byta.
- b) Persondatorn skall vara konstruerad så att hårddisken och i tillämpliga fall även cd-romläsaren och/eller dvd-läsaren kan bytas ut.
- c) Datorn skall vara konstruerad så att grafikkorten är lättåtkomliga och går att byta.

Sökanden skall intyga till det behöriga organet att produkten uppfyller dessa krav.

3. Kvicksilverhalt i LCD-skärmar (flytande kristall)

Bakgrundsbelysningen i LCD-skärmen får innehålla högst 3 mg kvicksilver per lampa (i genomsnitt).

Sökanden skall intyga till det behöriga organet att produkten uppfyller dessa krav.

4. Buller

Systemenhetens deklarerade A-viktade ljudeffektnivå (re l pW) enligt punkt 3.2.5 i ISO 9296 får inte överstiga

- 4,0 B(A) i viloläge (motsvarande 40 dB(A))
- 4,5 B(A) vid skrivminnesåtkomst (motsvarande 45 dB(A)).

Den sökande skall tillhandahålla det behöriga organet en rapport från ett oberoende provningslaboratorium som är ackrediterat enligt ISO 17025, av vilken det framgår att bullernivåerna har mätts i enlighet med ISO 7779 och deklarerats i enlighet med ISO 9296. Rapporten skall innehålla de uppmätta bullernivåerna både i viloläge och vid skrivminnesåtkomst, vilka skall deklarerats enligt punkt 3.2.5 i ISO 9296.

5. Elektromagnetisk strålning

Persondatorbildskärmen skall uppfylla kraven i EN50279, kategori A.

Den sökande skall tillhandahålla det behöriga organet en rapport ur vilken det framgår att bildskärmens strålning är förenlig med kraven.

6. Återtagande, återvinning och farliga ämnen

Tillverkaren skall kostnadsfritt erbjuda sig att ta tillbaka produkten och utbyta komponenter för reparation eller återvinning, med undantag för delar som kontaminerats av användarna (exempelvis i medicinska och kärntekniska tillämpningar). Dessutom skall produkten uppfylla följande kriterier:

- a) En kvalificerad person skall ensam kunna demontera den.
- b) Tillverkaren skall kontrollera att datorn går att ta isär och utarbeta en demonteringsrapport som på begäran skall tillhandahållas tredje part. Rapporten skall bland annat bekräfta att
  - förbindningarna är lätta att hitta och komma åt,
  - förbindningarna är så standardiserade som möjligt,
  - förbindningarna är lätta att komma åt med vanliga standardverktyg,
  - lamporna till LCD-monitorernas bakgrundsbelysning är lätta att separera.
- c) Farliga ämnen skall kunna separeras.
- d) 90 viktprocent av plast- och metallmaterialen i höljet och chassiet skall vara tekniskt återvinningsbara.
- e) Om etiketter behövs skall dessa vara lätta att separera eller vara integrerade.
- f) För plastdelar gäller följande:
  - Bly eller kadmium får inte ha tillsatts.
  - De skall bestå av en enda polymer eller av en polymerlegering, med undantag av höljet, som får bestå av högst två typer av polymerer som kan separeras och som inte är belagda med exempelvis färg.
  - De skall inte innehålla några metallinlägg som inte kan separeras av en ensam person med enkla verktyg.
- g) Plastdelar får inte innehålla polybromerade bifenyler (PBB) eller polybromerade difenyletrar (PBDE) som flamskyddsmedel enligt förteckningen i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/95/EG ⁽⁵⁾. Detta krav skall anpassas till senare anpassningar och ändringar av direktivet i fråga om användningen av dekaBDE.

Plastdelar skall inte innehålla flamskyddsmedel av klorparaffin med kedjelängd 10 — 17 kolatomer och klorinnehåll över 50 viktprocent (CAS nr 85535-84-8 och CAS nr 85535-85-9).

Sökanden skall intyga till det behöriga organet att det här kravet är uppfyllt.

- h) Plastdelar som väger mer än 25 gram skall inte innehålla flamdämpande substanser eller beredningar som när ansökan görs tilldelas någon av riskfraserna:

Hälsoskadlig:

R45 (kan ge cancer)

R46 (kan ge ärftliga genetiska skador)

⁽⁵⁾ EUT L 37, 13.2.2003, s. 19.

R60 (kan ge nedsatt fortplantningsförmåga)

R61 (kan ge fosterskador)

Miljöfarlig:

R50 (mycket giftigt för vattenlevande organismer)

R50/53 (mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön)

R51/53 (giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön)

enligt definitionerna i rådets direktiv 67/548/EEG ⁽⁶⁾.

- i) Plastdelar måste ha en beständig märkning i vilken materialet anges enligt ISO 11469: 2000. Detta kriterium gäller inte strängsprutade plastmaterial och ljusledaren på platta bildskärmar.
- j) Batterierna får innehålla högst 0,0001 viktprocent kvicksilver, 0,001 viktprocent kadmium eller 0,01 viktprocent bly.

Sökanden skall intyga att produkten uppfyller dessa krav och förse det behöriga organ som bedömer ansökan med ett exemplar av demonteringsrapporten.

När det gäller kriteriet 6 h får de eventuella flamskyddsmedel som används inte ha tilldelats någon av ovanstående riskfraser och de får inte heller finnas upptagna i bilaga 1 till direktiv 67/548/EEG eller i senare ändringar av denna med avseende på klassificering, förpackning eller märkning av farliga ämnen. Detta krav gäller inte flamskyddsmedel som vid användning förändras till sin kemiska natur och som då inte längre kan klassificeras enligt någon av de riskfraser som anges ovan, och om mindre än 0,1 % av flamskyddsmedlet på den behandlade delen fortfarande har samma egenskaper som innan det applicerades. Alla flamskyddsmedel som används i plastdelar som väger mer än 25 g skall specificeras i produktdokumentationen med uppgift om benämning och CAS-nummer.

7. Bruksanvisning

Produkten skall säljas med en bruksanvisning med råd om hur den skall användas med hänsyn till miljön. Särskilt följande punkter skall ingå:

- a) Rekommendationer för hur funktioner för kontroll av strömförbrukningen skall användas, inbegripet information om att energiförbrukningen och därmed också driftskostnaderna kan öka om dessa funktioner stängs av.
- b) Information om att förbrukningen av nätström kan minskas till noll om man drar ur kontakten till datorn eller stänger av väggkontakten.
- c) Information om tillgången till reservdelar. Uppgifter om på vilket sätt konsumenten kan uppgradera eller byta ut komponenterna, när det är lämpligt att göra detta.
- d) Uppgifter om att produkten har konstruerats för att möjliggöra återanvändning av delar och återvinning och att man inte bör göra sig av med den hur som helst.
- e) Information om hur konsumenten kan utnyttja tillverkarens erbjudande om återtagande.
- f) Information om hur man på korrekt vis använder trådlösa lokala nät (WLAN) för att på så sätt minska säkerhetsriskerna.

⁽⁶⁾ EGT L 196, 16.8.1967, s. 1.

- g) Information om att produkten har tilldelats gemenskapens miljömärke, med en kortfattad beskrivning av vad detta innebär, och att ytterligare information om miljömärket finns på webbplatsen <http://europa.eu.int/ecolabel>.

Sökanden skall intyga att produkten uppfyller dessa krav. En bruksanvisning skall överlämnas till det behöriga organ som bedömer ansökan.

8. Förpackning

Förpackningen skall uppfylla följande krav:

- a) Allt förpackningsmaterial skall för hand kunna avskiljas i olika material för att underlätta återvinningen.
- b) I de fall kartong används skall materialet till minst 80 % bestå av återvunnet material.

Bedömning och kontroll: Sökanden skall som del av ansökan intyga att produkten uppfyller kraven och lämna prov på förpackningen till det behöriga organ som svarar för tilldelningen.

9. Information på miljömärket

Ruta 2 i miljömärket skall innehålla följande text:

- minskad energiförbrukning,
- konstruerad för att underlätta återvinning,
- lägre bullernivå.

Bedömning och kontroll: Sökanden skall intyga till det behöriga organet att produkten uppfyller dessa krav och tillhandahålla en kopia av miljömärket på förpackningen eller produkten eller i den medföljande dokumentationen.

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 23 mars 2005

om fastställande av reviderade ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till handdiskmedel

[delgivet med nr K(2005) 1026]

(Text av betydelse för EES)

(2005/342/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning
(EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat
gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke ⁽¹⁾, särskilt
artikel 6.1 andra stycket i denna,

efter att ha samrått med Europeiska unionens miljömärk-
ningsnämnd, och

av följande skäl:

- (1) Enligt förordning (EG) nr 1980/2000 får gemenskapens miljömärke tilldelas en produkt vars egenskaper gör att den på ett väsentligt sätt kan bidra till betydande förbättringar i fråga om vissa centrala miljöaspekter.
- (2) I förordning (EG) nr 1980/2000 föreskrivs att särskilda miljömärkeskriterier skall fastställas för varje produktgrupp på grundval av det utkast till kriterier som upprättas av Europeiska unionens miljömärkningsnämnd.
- (3) Där föreskrivs också att miljömärkeskriterierna samt de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna, skall ses över i god tid innan giltighetstiden för de kriterier som fastställts för produktgruppen löper ut.
- (4) För att ta hänsyn till den vetenskapliga utvecklingen och marknadsutvecklingen är det nödvändigt att revidera de ekologiska kriterier som fastställdes genom kommissionens beslut 2001/607/EG av den 19 juli 2001 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till handdiskmedel ⁽²⁾.

(5) För att klargöra att kriterierna omfattar produkter för både privat och yrkesmässigt bruk är det också nödvändigt att ändra definitionen av produktgruppen i det beslutet.

(6) För tydlighetens skull bör beslut 2001/607/EG därför ersättas.

(7) De reviderade ekologiska kriterierna bör gälla i fyra år.

(8) En övergångstid på högst 12 månader bör beviljas sökande vars produkter har tilldelats miljömärket före dagen för anmälan av detta beslut eller som har ansökt om sådan tilldelning före detta datum, så att de får tillräckligt med tid för att anpassa sina produkter till de nya kriterierna och kraven.

(9) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 17 i förordning (EG) nr 1980/2000.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Produktgruppen "handdiskmedel" skall omfatta följande:

"Samtliga diskmedel som är avsedda för handdisk av fat, porslin, bestick, grytor, pannor och liknande köksredskap."

⁽¹⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 214, 8.8.2001, s. 30.

Produktgruppen skall omfatta produkter för både privat och yrkesmässigt bruk.

Artikel 2

För att kunna tilldelas gemenskapens miljömärke för handdiskmedel enligt förordning (EG) nr 1980/2000 måste ett diskmedel ingå i produktgruppen "handdiskmedel" och uppfylla de ekologiska kriterier som anges i bilagan till detta beslut.

Artikel 3

De ekologiska kriterierna för produktgruppen "handdiskmedel" samt de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna skall gälla till och med den 31 december 2008.

Artikel 4

För administrativa ändamål skall produktgruppen "handdiskmedel" tilldelas koden "019".

Artikel 5

Beslut 2001/607/EG skall upphöra att gälla.

Artikel 6

Miljömärken som före anmälan av detta beslut har tilldelats produkter i produktgruppen "handdiskmedel" får användas till och med den 31 mars 2006.

Produkter i produktgruppen "handdiskmedel" för vilka ansökan om miljömärke har lämnats in före anmälan av detta beslut får tilldelas miljömärket på de villkor som anges i beslut 2001/607/EG. I sådana fall får miljömärket användas till och med den 31 mars 2006.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 23 mars 2005.

På kommissionens vägnar

Stavros DIMAS

Ledamot av kommissionen

BILAGA**ALLMÄNT**

För att tilldelas miljömärket skall ett handdiskmedel (nedan kallat "produkten") ingå i den produktgrupp som definieras i artikel 1 och uppfylla kriterierna i denna bilaga.

Kriteriernas syfte

Det främsta syftet med dessa kriterier är

- att minska utsläpp till vatten av giftiga eller på annat sätt förorenande ämnen,
- att minska eller förebygga hälso- eller miljörisker som beror på att farliga ämnen används,
- att minimera förpackningsavfallet,
- att informera konsumenten så att denne använder produkten på ett effektivt och miljövänligt sätt.

Kriterierna har fastställs till nivåer som främjar märkning av handdiskmedel med låg miljöpåverkan.

Bedömnings- och kontrollkrav

För varje kriterium anges de särskilda bedömnings- och kontrollkraven.

I tillämpliga fall får andra testmetoder än de som anges för varje kriterium användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan.

I de fall då inga tester anges eller då de anges i kontroll- och övervakningssyfte skall de behöriga organen i förekommande fall förlita sig på de intyg och den dokumentation som sökanden tillhandahåller och/eller på oberoende kontroller.

Behöriga organ får vid behov begära in kompletterande dokumentation och får även genomföra oberoende kontroller.

När det krävs att sökanden skall tillhandahålla intyg, dokumentation eller analysrapporter, eller på annat sätt styrka att kriterierna uppfylls, kan dessa dokument komma antingen från sökanden själv eller från dennes leverantör(er) eller underleverantör(er).

Vid hänvisning till komponenter avses såväl ämnen som beredningar.

I tillägg I återfinns den nya, reviderade kemikalielistan (den s.k. DID-listan) av den 30 juni 2004 som omfattar de vanligaste komponenterna i formuleringar av tvätt- och rengöringsmedel. I del A av kemikalielistan återfinns de uppgifter som erfordras vid beräkning av CDV_{tox} och bedömning av ytaktiva ämnens biologiska nedbrytbarhet.

Sökanden får i förekommande fall använda senare ändringar av kemikalielistan när dessa blir tillgängliga.

För komponenter som inte är upptagna i del A av kemikalielistan skall sökanden själv, med hjälp av den metod som beskrivs i del B i tillägg I, ta fram de uppgifter som behövs för beräkningen.

För komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan kan sökanden tillhandahålla nödvändig dokumentation om anaerob biologisk nedbrytbarhet med hjälp av den metod som beskrivs i tillägg II.

Vid bedömning av ansökningar och kontroll av att kriterierna i den här bilagan har uppfyllts rekommenderas att de behöriga organen tar hänsyn till om ett erkänt miljöledningssystem som EMAS eller ISO 14001 har använts (sådana system behöver dock inte användas).

EKOLOGISKA KRITERIER**1. Toxicitet för vattenlevande organismer**

Den kritiska utspädningsvolymen (CDV_{tox}) beräknas för varje komponent (i) enligt följande formel:

$$CDV_{tox} \text{ (komponent i)} = \frac{\text{vikt (i)} \times DF \text{ (i)}}{TF \text{ kronisk (i)}} \times 1000$$

där vikt (i) är komponentens vikt (i gram) per rekommenderad dos för en liter diskvatten, DF (i) är nedbrytningsfaktorn och TF kronisk (i) är komponentens toxicitetsfaktor (i milligram/liter).

Vid beräkningen används de värden på DF och TF kronisk som anges i del A av kemikalielistan (tillägg I). Om komponenten i fråga inte är upptagen i del A av kemikalielistan skall sökanden uppskatta värdena med hjälp av den metod som beskrivs i del B av kemikalielistan (tillägg I). Produktens CDV_{tox} bestäms genom att man adderar CDV_{tox} för varje komponent.

CDV_{tox} för den rekommenderade dosen för en liter diskvatten får vara högst 4 200 liter.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en redovisning av beräkningarna av CDV_{tox} som visar att detta kriterium uppfylls.

2. Biologisk nedbrytbarhet för ytaktiva ämnen**a) Aerob nedbrytbarhet**

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara lätt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en beskrivning av varje komponents funktion. I del A av kemikalielistan (tillägg I) anges om ett visst ytaktivt ämne är biologiskt nedbrytbart under aeroba förhållanden eller inte (ytaktiva ämnen som markeras med ett "R" i kolumnen för aerob nedbrytning är lätt nedbrytbara). För ytaktiva ämnen som inte är upptagna i kemikalielistan skall sökanden tillhandahålla relevanta uppgifter från litteratur eller andra källor, eller relevanta testresultat, som visar att de är aerobt nedbrytbara. För att avgöra om ett ytaktivt ämne är lätt biologiskt nedbrytbart skall de testmetoder som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel⁽¹⁾ användas. Ytaktiva ämnen skall anses vara lätt biologiskt nedbrytbara om den biologiska nedbrytbarheten (mineraliseringen) bestämd med en av följande testmetoder är minst 60 % inom 28 dagar: CO₂ headspace test (OECD 310), Koldioxid (CO₂) — Modifierat Sturmtest (OECD 301B; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-C), Closed Bottle test (OECD 301D; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-E), manometrisk respiration (OECD 301F; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-D), eller MITI (I) test (OECD 301C; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-F) eller motsvarande ISO-tester. Beroende på det ytaktiva ämnets fysikaliska egenskaper kan en av följande metoder användas för att bekräfta att ett ytaktivt ämne är lätt biologiskt nedbrytbart, under förutsättning att den biologiska nedbrytbarheten är minst 70 % inom 28 dagar: Eliminering av upplöst organiskt kol DOC (OECD 301A; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-A) eller Modifierat OECD-screeningtest — eliminering av DOC (OECD 301E; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-B) eller motsvarande ISO-tester. Vid användning av testmetoder som baseras på mätning av löst organiskt kol skall sökanden på lämpligt sätt styrka att metoden är tillämplig, eftersom halten av det ytaktiva ämnet kan minska utan att det för den skull är biologiskt nedbrytbart. Förbehandling skall inte användas vid tester av aerob nedbrytbarhet. Principen om en 10-dagarsgräns skall inte heller tillämpas.

b) Anaerob nedbrytbarhet

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara biologiskt nedbrytbara under anaeroba förhållanden.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en beskrivning av varje komponents funktion. I del A av kemikalielistan (tillägg I) framgår om ett visst ytaktivt ämne är anaerobt nedbrytbart eller inte (ytaktiva ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för anaerob nedbrytning är nedbrytbara under anaeroba förhållanden). För ytaktiva ämnen som inte är upptagna i

⁽¹⁾ EUT L 104, 8.4.2004, s. 13.

kemikalielistan skall sökanden tillhandahålla relevanta uppgifter från litteratur eller andra källor, eller relevanta testresultat, som visar att de är anaerobt nedbrytbara. Referensmetoden för anaerob nedbrytbarhet skall vara OECD 311, ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig testmetod. Minimikravet är minst 60 % nedbrytbarhet under anaeroba förhållanden. Testmetoder som simulerar förhållandena i en anaerob miljö kan också användas för att styrka att en nedbrytbarhet på minst 60 % har uppnåtts under anaeroba förhållanden (se tillägg II).

3. Farliga eller giftiga ämnen eller beredningar

- a) Följande ämnen får inte ingå i produkten, vare sig som del av formuleringen eller som del av någon beredning som ingår i formuleringen:

- Alkylfenoletoxilater (APEO) och deras derivat.
- EDTA (etylendiamintetraättiksyra) och dess salter
- NTA (nitrilotriacetat)
- Nitromysk och polycykliska mysker, exempelvis:

Xylenmysk: 5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen

Ambrettmysk: 4-tert-butyl-3-metoxi-2,6-dinitrotoluen

Mosken: 1,1,3,3,5-pentametyl-4,6-dinitroindan

Tibetinmysk: 1-tert-butyl-3,4,5-trimetyl-2,6-dinitrobensen

Ketonmysk: 4'-tert-butyl-2',6'-dimetyl-3',5'-dinitroacetofenon

HHCB (1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexametylcyklopenta(g)-2-bensopyran)

AHTN (6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexametyltetralin)

Bedömning och kontroll: Sökanden skall intyga att inget av dessa ämnen ingår i produkten, eventuellt med stöd av dokumentation som tillhandahålls av tillverkaren.

- b) Kvartära ammoniumsalter som inte är lätt biologiskt nedbrytbara får varken användas som en del av formuleringen eller som en del av en beredning som ingår i formuleringen.

Bedömning och kontroll: Om kvartära ammoniumsalter använts i produkten skall sökanden tillhandahålla uppgifter om deras biologiska nedbrytbarhet.

- c) Produkten får inte innehålla någon komponent (ämne eller beredning) som har klassificerats med någon av följande riskfraser eller en kombination av dessa enligt rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen ⁽²⁾ och senare ändringar av detta, eller Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat ⁽³⁾ och senare ändringar av detta:

R 40: Misstänks kunna ge cancer

R 45: Kan ge cancer

R 46: Kan ge ärftliga genetiska skador

⁽²⁾ EGT 196, 16.8.1967, p. 1.

⁽³⁾ EGT L 200, 30.7.1999, s. 1.

R 49: Kan ge cancer vid inandning

R 68: Möjlig risk för bestående hälsoskador

R 50/53: Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

R 51/53: Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

R 59: Farligt för ozonskiktet

R 60: Kan ge nedsatt fortplantningsförmåga

R 61: Kan ge fosterskador

R 62: Möjlig risk för nedsatt fortplantningsförmåga

R 63: Möjlig risk för fosterskador

R 64: Kan skada spädbarn under amningsperioden

För biocider som ingår i produkten, antingen som en del av formuleringen eller som en del av en beredning som ingår i formuleringen, gäller särskilda krav (se kriteriet "Biocider" nedan).

Ovan nämnda krav gäller samtliga komponenter (ämnen eller beredningar) vars halt överstiger 0,01 viktprocent i slutprodukten, dvs. även komponenter i beredningar som används i formuleringen och vars halt överstiger 0,01 viktprocent i slutprodukten.

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatablad ska tillhandahållas för alla komponenter (både för ämnen och beredningar). Sökanden ska dessutom bifoga ett intyg från komponenternas tillverkare som visar att detta kriterium uppfylls.

4. Biocider

- a) Produkten får endast innehålla sådana halter av biocider som är nödvändiga för att konservera produkten. Detta gäller inte ytaktiva ämnen som också kan ha biocidliknande egenskaper.

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatablad ska tillhandahållas för alla ingående konserveringsmedel tillsammans med uppgifter om deras exakta koncentration i slutprodukten. Tillverkaren eller leverantören av konserveringsmedlet ska lämna uppgifter om den dosering som är nödvändig för att konservera produkten.

- b) Det är förbjudet att på förpackningen eller på annat vis hävda eller antyda att handdiskmedlet har antimikrobiell verkan.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om den text och layout som används på varje förpackningstyp och/eller ett prov på varje förpackningstyp ska lämnas till det behöriga organet.

- c) För att konservera produkten är det tillåtet att använda biocider som klassificerats med R 50/53 eller R 51/53 enligt direktiv 67/548/EEG och senare ändringar av detta eller direktiv 1999/45/EG, men endast om de inte riskerar att bioackumuleras. Sådana biocider kan antingen utgöra en del av formuleringen eller en del av en beredning som ingår i formuleringen. I det här sammanhanget anses risk för bioackumulering föreligga om $\log P_{ow}$ (fördelningskoefficienten oktanol/vatten) är $\geq 3,0$ (såvida inte den experimentellt bestämda biokoncentrationsfaktorn är ≤ 100).

Biocidkoncentrationen i slutprodukten får inte överstiga den högsta tillåtna koncentrationen enligt rådets direktiv 76/768/EEG av den 27 juli 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosmetiska produkter ⁽⁴⁾ och senare ändringar av detta.

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatabladerna skall tillhandahållas för alla biocider tillsammans med uppgifter om biocidernas koncentration i slutprodukten.

5. Färgämnen

Alla färgämnen som används i produkten måste vara tillåtna enligt direktiv 76/768/EEG och senare ändringar av detta eller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/36/EG av den 30 juni 1994 om färgämnen för användning i livsmedel ⁽⁵⁾ och senare ändringar av detta, eller måste ha miljöegenskaper som inte medför klassificering med riskfraserna R 50/53 eller R 51/53 enligt direktiv 67/548/EEG ⁽⁴⁾ och senare ändringar av detta.

Bedömning och kontroll: Ett intyg om att detta kriterium uppfylls skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en komplett lista över de färgämnen som används.

6. Doftämnen

- a) Doftämnen som innehåller nitromysker eller polycykliska mysker (enligt kriterium 3 a) får inte ingå i produkten.
- b) Alla komponenter som tillsätts produkten skall ha tillverkats och/eller hanterats i enlighet med rekommendationerna från International Fragrance Association.
- c) Doftämnen skall inte användas i handdiskmedel för yrkesmässigt bruk.

Bedömning och kontroll: Ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium skall lämnas till det behöriga organet.

7. Allergiframkallande ämnen

Produkten får inte vara klassificerad med någon av riskfraserna R 42 (kan ge allergi vid inandning) eller R 43 (kan ge allergi vid hudkontakt) enligt direktiv 1999/45/EG och senare ändringar av detta.

Koncentrationen av ämnen eller komponenter som klassificerats med någon av riskfraserna R 42 (kan ge allergi vid inandning) eller R 43 (kan ge allergi vid hudkontakt) enligt direktiv 67/548/EEC ⁽⁴⁾ och senare ändringar av detta, eller direktiv 1999/45/EC och senare ändringar av detta, får inte överstiga 0,1 viktprocent i slutprodukten.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om de exakta koncentrationerna av alla komponenter som klassificerats som R 42 och/eller R 43 skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av säkerhetsdatabladerna.

8. Hälsoskadliga eller frätande egenskaper

Produkten får inte vara klassificerad som hälsoskadlig (Xn) eller frätande (C) enligt direktiv 1999/45/EG.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om de exakta koncentrationerna av alla hälsoskadliga (Xn) eller frätande (C) ämnen som använts i produkten, antingen som en del av formuleringen eller som en del av en beredning som ingår i formuleringen, skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av säkerhetsdatabladerna.

9. Förpackningskrav

- a) Primärförpackningen, bortsett från kapsylen, skall ha en volumetrisk förpackningskoefficient (VCP) på högst 1,9. Detta kriterium gäller inte om förpackningen till minst 50 % består av återvunnet material.

⁽⁴⁾ EGT L 262, 27.9.1976, s. 169.

⁽⁵⁾ EGT L 237, 10.9.1994, s. 13.

VCP är lika med volymen av den minsta rektangulära låda (rektangulär parallelepiped) som kan omsluta förpackningen dividerad med volymen av den produkt som förpackningen innehåller.

- b) Om primärförpackningen är tillverkad av återvunnet material och detta anges på förpackningen skall angivelsen uppfylla kraven i ISO-standard 14021 "Environmental labels and declarations — Self declared claims (type II environmental labelling)".
- c) De olika material som ingår i primärförpackningen skall vara lätt separerbara.
- d) Den plast som används i själva behållaren skall vara märkt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall ⁽⁶⁾, eller DIN 6120 del 1 och 2 i kombination med DIN 7728 del 1.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om förpackningen och/eller ett prov på denna skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium.

EFFEKTIVITET

10. Effektivitet

Produkten skall vara effektiv och tillgodose konsumenternas behov.

Produkten skall ha minst lika bra rengöringsförmåga som en marknadsledande produkt eller märkeslös referensprodukt (se tillägg III) som godkänts av ett behörigt organ och bättre rengöringsförmåga än rent vatten.

Produkten skall ha minst lika bra rengöringseffektivitet som en marknadsledande produkt eller märkeslös referensprodukt som godkänts av ett behörigt organ.

Bedömning och kontroll: Rengöringsförmågan och rengöringseffektiviteten skall bedömas genom ett lämpligt funktionstest i laboratorium. I riktlinjerna i tillägg III anges vilka parametrar som skall användas i testet.

KONSUMENTINFORMATION

11. Bruksanvisning

Produkten skall ha följande information på förpackningen:

- a) "Diska inte under rinnande vatten, utan blötlägg disken och använd rekommenderad dosering. På så vis sparar du både vatten och energi och skyddar miljön. Du kan diska effektivt även utan en mängd skum" (eller liknande text).

⁽⁶⁾ EGT L 365, 31.12.1994, s. 10.

- b) Nedanstående information skall finnas på förpackningen i rimlig storlek och mot en synlig bakgrund: Det är frivilligt att använda symboler.

Rekommenderad dosering för fem liter diskvatten:

	lätt smutsad disk	x ml (y teskedar) av produkten
	hårt smutsad disk	z ml (w teskedar) av produkten

där x, y, z och w skall fastställas av sökanden och/eller tillverkaren.

Måttenheten i ovanstående figur skall vara milliliter. En andra välkänd måttenhet, exempelvis tesked, skall anges inom parentes (se figuren ovan). Om förpackningen innehåller ett effektivt och lättanvänt doseringssystem som ger en lika exakt dosering, får även andra måttenheter användas (t.ex. kapsyl, spruta eller liknande).

- c) Det rekommenderas att det ungefärliga antalet diskningar som kan genomföras med en flaska anges på förpackningen, även om detta är frivilligt.

Detta räknas fram genom att produktens volym divideras med den dosering som krävs för 5 liter diskvatten för hårt smutsad disk (se figuren ovan)

- d) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 skall tillämpas.
- e) "Mer information om EU: s miljömärke finns på följande webbplats: <http://europa.eu.int/ecolabel>" (eller liknande text).

Bedömning och kontroll: Ett prov på produktförpackningen med märket skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium.

12. Information på miljömärket

Ruta 2 på miljömärket skall innehålla följande text:

- Minskad påverkan på vattenmiljön.
- Minskad användning av farliga ämnen.
- Tydlig bruksanvisning.

Tillägg I

KOMponenter i TVÄTT- OCH RENGÖRINGSMEDEL

För komponenter som är upptagna i del A av kemikalielistan måste de värden på toxicitet och nedbrytbarhet som anges i listan användas för att produkten skall anses uppfylla de ekologiska kriterierna.

För komponenter som inte är upptagna i del A av kemikalielistan skall det förfarande som beskrivs i del B användas för att fastställa värdena på toxicitet och nedbrytbarhet.

Kemikalielista (DID-lista)

version 30 juni 2004

Del A: Kemikalielista

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{chronisch} (*)	TF _{chronisch}	DF	Aëroob	Anaëroob
	Anjoniska yttaktiva ämnen									
1	Linjära alkybensulfonater 11,5–11,8 (LAS)	4,1	1 000	0,0041	0,69	10	0,069	0,05	R	N
2	LAS (C 10–13 alkyl) trietanolaminsalt	4,2	1 000	0,0042	3,4	100	0,034	0,05	R	O
3	C 14/17 alkylsulfonat	6,7	5 000	0,00134	0,44	10	0,044	0,05	R	N
4	C 8/10 alkylsulfat	132	5 000	0,0264			0,0264	0,05	R	J
5	C 12/14 alkylsulfat (AS)	2,8	1 000	0,0028	2	100	0,02	0,05	R	J
6	C 12/18 alkylsulfat (AS) (#)			0,0149			0,027	0,05	R	J
7	C 16/18 fettalkoholsulfat (FAS)	27	1 000	0,027	1,7	50	0,034	0,05	R	J
8	C 12/15 A 1–3 EO sulfat	4,6	1 000	0,0046	0,1	10	0,01	0,05	R	J
9	C 16/18 A 3–4 EO sulfat	0,57	10 000	0,000057			0,000057	0,05	R	J
10	Dialkylsulfosuccinat	15,7	1 000	0,0157			0,0157	0,5	I	N
11	C 12/14 sulfatetsyrametylester	9	10 000	0,0009	0,23	50	0,0046	0,05	R	N

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{kronisk} (*)	TF _{kronisk}	DF	Aëroob	Anaëroob
12	C 16/18 sulfotetryrametylerster	0,51	5 000	0,000102	0,2	50	0,004	0,05	R	N
13	C 14/16 alfa-olefinsulfonat	3,3	10 000	0,00033			0,00033	0,05	R	N
14	C 14/18 alfa-olefinsulfonat	0,5	5 000	0,0001			0,0001	0,05	R	N
15	Tvål C > 12-22	22	1 000	0,022	10	100	0,1	0,05	R	J
16	Lauroylsarkosinat	56	10 000	0,0056			0,0056	0,05	R	J
17	C 9/11 2-10 EO karboximetylerade, natriumsalt eller syra	100	10 000	0,01			0,01	0,05	R	O
18	C 12/18 2-10 EO karboximetylerade, natriumsalt eller syra	8,8	1 000	0,0088	5	100	0,05	0,05	R	O
19	C 12/18 alkylfosfatestrar	38	1 000	0,038			0,038	0,05	R	N
	Ikke-joniska ytaktiva ämnen									
20	C 8 A 1-5 EO	7,8	1 000	0,0078			0,0078	0,05	R	J
21	C 9/11 A, > 3-6 EO övervägande raka	5,6	1 000	0,0056			0,0056	0,05	R	J
22	C 9/11 A, > 6-10 EO övervägande raka	5	1 000	0,005			0,005	0,05	R	J
23	C 9/11 A, 5-11 EO flegrenade	1	1 000	0,001			0,001	0,05	R	O
24	C10 A, 5-11 EO flegrenade (trimer propenoalkohol)	1	1 000	0,001			0,001	0,05	R	J
25	C 12/15 A, 2-6 EO mestadels raka	0,43	1 000	0,00043	0,18	50	0,0036	0,05	R	J
26	C12/14 5-8 EO 1 t-BuO (endcapped)	0,23	1 000	0,00023	0,18	100	0,0018	0,05	R	O
27	C 12/15 A, 3-12 EO flegrenade	1	1 000	0,001	3,2	100	0,032	0,05	R	O
28	C 12/15 (medelvärde C < 14) A, > 6-9 EO	0,63	1 000	0,00063	0,24	10	0,024	0,05	R	J
29	C 12/15 (medelvärde C > 14) A, > 6-9 EO	0,4	1 000	0,0004	0,17	10	0,017	0,05	R	J

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet				Kronisk toxicitet				Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{chronisch} (*)	TF _{chronisch}	DF	Aëroob	Anaëroob		
30	C 12/15 A, > 9-12 EO	1,1	1 000	0,0011			0,017	0,05	R	J		
31	C 12/15 A 12-20 EO	0,7	1 000	0,0007			0,0007	0,05	R	O		
32	C 12/15 A 20-30 EO	13	1 000	0,013	10	100	0,1	0,05	R	O		
33	C 12/15 A, > 30 EO	130	1 000	0,13			0,13	0,5	I	O		
34	C 12/18 A, 0-3 EO	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	J		
35	C 12/18 A, 5-10 EO	1	1 000	0,001	0,35	100	0,0035	0,05	R	O		
36	C 12/18 A, > 10-20 EO	1	1 000	0,001			0,0035	0,05	R	O		
37	C 16/18 A, 2-8 EO	3,2	1 000	0,0032	0,4	100	0,004	0,05	R	J		
38	C 16/18 A, > 9-18 EO	0,72	1 000	0,00072	0,32	10	0,032	0,05	R	J		
39	C 16/18 A, 20-30 EO	4,1	1 000	0,0041			0,0041	0,05	R	J		
40	C 16/18 A, > 30 EO	30	1 000	0,03			0,03	0,5	I	J		
41	C 12-15 A 2-6 EO 2-6 PO	0,78	1 000	0,00078	0,36	100	0,0036	0,05	R	O		
42	C 10-16 A 0-3 PO 6-7 EO	3,2	5 000	0,00064	1	100	0,01	0,05	R	O		
43	Glycerin (1-5 EO) kokoat	16	1 000	0,016	6,3	100	0,063	0,05	R	J		
44	Glycerin (6-17 EO) kokoat	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	J		
45	C 12/14 glukosamid	13	1 000	0,013	4,3	50	0,086	0,05	R	J		
46	C 16/18 glukosamid	1	1 000	0,001	0,33	50	0,0066	0,05	R	J		
47	C 8/10 alkylpolyglykosid	28	1 000	0,028	5,7	100	0,057	0,05	R	J		
48	C 8/12 alkylpolyglykosid, grenad	480	1 000	0,48	100	100	1	0,05	R	N		
49	C 8/16 eller C 12-14 alkylpolyglykosid	5,3	1 000	0,0053	1	10	0,1	0,05	R	Y		
50	Kokosfettsyramonoetanolamid	9,5	1 000	0,0095	1	100	0,01	0,05	R	J		

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{kronisk} (*)	TF _{kronisk}	DF	Aëroob	Anaëroob
51	Kokosfetsyramonoetanolamid 4-5 EO	17	10 000	0,0017			0,0017	0,05	R	J
52	Kokosfetsyradietanolamid	2	1 000	0,002	0,3	100	0,003	0,05	R	O
53	PEG-4 rapsfröamid	7	5 000	0,0014			0,0014	0,05	R	J
	Amfotera yttaktiva ämnen									
60	C 12/15 alkylidimetylbetain	1,7	1 000	0,0017	0,1	100	0,001	0,05	R	O
61	Alkyl C 12/18 amidopropylbetain	1,8	1 000	0,0018	0,09	100	0,0009	0,05	R	J
62	C 12/18 alkylaminoxid	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	J
	Katjoniska yttaktiva ämnen									
70	Alkyltrimetylammoniumsalter	0,1	1 000	0,0001	0,046	100	0,00046	0,5	I	O
71	Alkylesterammoniumsalter	2,9	1 000	0,0029	1	10	0,1	0,05	R	J
	Konserveringsmedel									
80	1,2-bensisotiazol-3-on	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,5	I	N
81	Bensylalkohol	360	1 000	0,36			0,36	0,05	R	J
82	5-bromo-5-nitro-1,3-dioxan	0,4	5 000	0,00008			0,00008	1	P	O
83	2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol	0,78	1 000	0,00078	0,2	100	0,002	0,5	I	O
84	Kloracetamid	55,6	10 000	0,00556			0,00556	1	O	O
85	Diazolinidylurea	35	5 000	0,007			0,007	1	P	O
86	Formaldehyd	2	1 000	0,002			0,002	0,05	R	O
87	Glutaraldehyd	0,31	1 000	0,00031			0,00031	0,05	R	O
88	Guamidin, hexametylen-, homopolymer	0,18	1 000	0,00018	0,024	100	0,00024	1	P	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{chronisch} (*)	TF _{chronisch}	DF	Aëroob	Anaëroob
89	Blandning av CMI + MIT i proportionerna 3:1 (§)	0,0067	1 000	0,0000067	0,0057	50	0,000114	0,5	I	O
90	2-metyl-2H-isotiazol-3-on (MIT)	0,06	1 000	0,00006			0,00006	0,5	I	O
91	Metyldibromoglutaronitril	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,05	R	O
92	e-ftaloimidoperoxihexansyra	0,59	5 000	0,000118			0,000118	1	P	O
93	Metyl-, etyl- och propylaraben	15,4	5 000	0,00308			0,00308	0,05	R	N
94	o-fenylfenol	0,92	1 000	0,00092			0,00092	0,05	R	O
95	Natriumbensoat	128	1 000	0,128			0,128	0,05	R	J
96	Natriumhydroximetylglycinat	36,5	5 000	0,0073			0,0073	1	O	O
97	Natriumnitrit	87	10 000	0,0087			0,0087	1	NA	NA
98	Trikloran	0,0014	1 000	0,0000014			0,0000014	0,5	I	O
	Övriga komponenter									
110	Silikon	250	1 000	0,25			0,25	1	P	N
111	Paraffin	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
112	Glycerol	4400	5 000	0,88			0,88	0,05	R	J
113	Fosfat (som STPP)	1 000	1 000	1			1	0,15	NA	NA
114	Zeolit (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1	175	50	3,5	1	NA	NA
115	Citrat och citronsyra	825	1 000	0,825	80	50	1,6	0,05	R	J
116	Polykarboxilater	200	1 000	0,2	106	10	10,6	1	P	N
117	Nitrioltriacetat (NTA)	494	1 000	0,494	64	50	1,28	0,5	I	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{kronisk} (*)	TF _{kronisk}	DF	Aëroob	Anaëroob
118	EDTA	121	1 000	0,121	22	50	0,44	0,5	I	N
119	Fosfonater	650	1 000	0,65	25	50	0,5	1	P	N
120	EDDS	320	1 000	0,32	32	50	0,64	0,05	R	N
121	Lera (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
122	Karbonater	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
123	Fettsyror C ≥ 14	3,7	5 000	0,00074			0,00074	0,05	R	J
124	Silikater, vattenglas	250	1 000	0,25			0,25	1	NA	NA
125	Polyasparaginsyra, Na-salt	410	1 000	0,41			0,41	0,05	R	N
126	Perborater (som bor)	14	1 000	0,014			0,014	1	NA	NA
127	Perkarbonat (se karbonat)	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
128	Tetraacetyletyldiamin (TAED)	250	1 000	0,25	500	100	5	0,05	R	O
129	C 1 – C 4-alkoholer	1 000	1 000	1			1	0,05	R	J
130	Mono-, di- och trietanolamin	90	1 000	0,09	0,78	100	0,0078	0,05	R	J
131	Polyvinylpyrrolidon (PVP)	1 000	1 000	1			1	0,5	I	N
132	Karboximetylcellulosa (CMC)	250	5 000	0,05			0,05	0,5	I	N
133	Natrium- och magnesiumsulfat	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
134	Kalcium- och natriumklorid	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
135	Urea	1 000	5 000	0,2			0,2	1	NA	NA
136	Kiseldioxid, kvarts (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{chronisch} (*)	TF _{chronisch}	DF	Aëroob	Anaëroob
137	Polyetylenglykol, molekylvikt > 4 000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	N
138	Polyetylenglykol, molekylvikt < 4 000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
139	Kumen-, xylen- och toluensulfonater	66	10 000	0,0066			0,0066	0,5	I	N
140	Na-/Mg-/KOH	30	1 000	0,03			0,03	0,05	NA	NA
141	Enzymer/proteiner	25	5 000	0,005			0,005	0,05	R	J
142	Parfym, om den inte anges särskilt (**)	2	1 000	0,002			0,002	0,5	I	N
143	Färgämnen, om de inte anges särskilt (**)	10	1 000	0,01			0,01	1	P	N
144	Stärkelse	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	J
145	Anjonisk polyester	655	1 000	0,655			0,655	1	P	N
146	PVNO/PVPI	530	1 000	0,53			0,53	1	P	N
147	Zn-ftalocyaninsulfonat	0,2	1 000	0,0002	0,16	100	0,0016	1	P	N
148	Iminodisuccinat	81	1 000	0,081	17	100	0,17	0,05	R	N
149	FWA 1	11	1 000	0,011	10	100	0,1	1	P	N
150	FWA 5	10	1 000	0,01	1	10	0,1	1	P	N
151	1-dekanol	2,3	5 000	0,00046			0,00046	0,05	R	O
152	Metyllaurat	1 360	10 000	0,136			0,136	0,05	R	O
153	Myrsyra (Ca-salt)	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	J
154	Adipinsyra	31	1 000	0,031			0,031	0,05	R	O
155	Maleinsyra	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	J

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{kronisk} (*)	TF _{kronisk}	DF	Aëroob	Anaëroob
156	Äppelsyra	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	O
157	Vinsyra	200	10 000	0,02			0,02	0,05	R	O
158	Fosforsyra	138	1 000	0,138			0,138	0,15	NA	NA
159	Oxalsyra	128	5 000	0,0256			0,0256	0,05	R	O
160	Ättiksyra	30	1 000	0,03			0,03	0,05	R	J
161	Mjölksyra	130	1 000	0,13			0,13	0,05	R	J
162	Sulfaminsyra	75	1 000	0,075			0,075	1	NA	NA
163	Salicylsyra	46	1 000	0,046			0,046	0,15	R	O
164	Glykolsyra	141	5 000	0,0282			0,0282	0,05	R	O
165	Glutarsyra	208	5 000	0,0416			0,0416	0,05	R	O
166	Malonsyra	95	5 000	0,019			0,019	0,05	R	O
167	Etylenglykol	6 500	1 000	6,5			6,5	0,05	R	J
168	Etylenglykolmonobutyleter	747	5 000	0,1494			0,1494	0,05	R	O
169	Dietylenglykol	4 400	10 000	0,44			0,44	0,15	I	J
170	Dietylenglykolmonometyleter	500	1 000	0,5			0,5	0,5	I	O
171	Dietylenglykolmonoeteer	3 940	5 000	0,788			0,788	0,05	R	O
172	Dietylenglykolmonobutyleter	1 254	1 000	1,254			1,254	0,05	R	O
173	Dietylenglykoldimetyleter	2 000	10 000	0,2			0,2	0,5	I	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{kronisk} (*)	TF _{kronisk}	DF	Aëroob	Anaëroob
174	Propylenglykol	32 000	1 000	32			32	0,15	R	J
175	Propylenglykolmonometyler	12 700	5 000	2,54			2,54	0,05	R	O
176	Propylenglykolmonobutyleter	748	5 000	0,1496			0,1496	0,05	R	O
177	Dipropylenglykol	1 625	10 000	0,1625			0,1625	0,05	R	O
178	Dipropylenglykolmonometyler	1 919	5 000	0,3838			0,3838	0,05	R	O
179	Dipropylenglykolmonobutyleter	841	5 000	0,1682			0,1682	0,05	R	O
180	Dipropylenglykoldimetyler	1 000	5 000	0,2			0,2	0,5	I	O
181	Trietylenglykol	4 400	1 000	4,4			4,4	0,5	I	O
182	Talolja	1,8	1 000	0,0018			0,0018	0,5	I	O
183	Etylenbisstearylamid	140	5 000	0,028			0,028	0,5	I	O
184	Natriumglukonat	10 000	10 000	1			1	0,05	R	O
185	Glykoldistreat	100	5 000	0,02			0,02	0,5	I	O
186	Hydroxietylcellulosa	209	5 000	0,0418			0,0418	1	P	O
187	Hydroxietylmetylcellulosa	188	5 000	0,0376			0,0376	1	P	O
188	1-metyl-2-pyrrolidon	500	1 000	0,5			0,5	0,05	R	O
189	Xantangummi	490	1 000	0,49			0,49	0,05	R	O
190	Trimetylpentandiolmonoisobutytrat	18	1 000	0,018	3,3	100	0,033	0,05	R	O
191	Bensotriazol	29	1 000	0,029			0,029	1	P	O
192	Salt av piperidinolpropantrikarboxylsyra	100	1 000	0,1	120	100	1,2	0,5	I	O
193	Dietylaminopropyl-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	1	P	O
194	Metylbensamid-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	0,5	I	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet			Kronisk toxicitet			Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF _{akut}	TF _{akut}	NOEC (*)	SF _{kronisk} (*)	TF _{kronisk}	DF	Aëroob	Anaëroob
195	Pentaerytritoltetrakisfenolpropionat	38	1 000	0,038		0,038	1	P	O	
196	Blockpolymerer	100	5 000	0,02		0,02	1	P	N	
197	Denatoniumbensoat	13	5 000	0,0026		0,0026	1	O	O	
198	Succinat	374	10 000	0,0374		0,0374	0,05	R	O	
199	Polyasparginsyra	528	1 000	0,528		0,528	0,05	R	N	

Svårösligt oorganiskt material Organisk komponent som är olöslig eller har mycket låg löslighet i vatten.

(*) Om det inte finns några godtagbara data om kronisk toxicitet är dessa kolumner tomma. I detta fall antas TF (kronisk) vara lika med TF (akut).

(**) Den som ansöker om miljömärket skall i regel använda de data som anges i listan. Detta gäller dock inte parfymer och färgämnen. Om sökanden tillhandahåller toxicitetsdata skall dessa data användas för att beräkna TF och bestämma nedbrytbarheten. I annat fall skall de värden som anges i listan användas.

(#) Eftersom toxicitetsdata saknas har TF beräknats som medelvärdet av värdena för C 12/14 alkylsulfat (AS) och C 16/18 alkylsulfat (AS).

(§) En blandning av 5-kloro-2-metyl-4-isotiazolin-3-on och 2-metyl-4-isotiazolin-3-on i proportionerna 3:1.

Förkortningar i tabellen:

SF (akut) = Säkerhetsfaktor för akut toxicitet.

TF (akut) = Toxicitetsfaktor baserad på akut toxicitet för vattenlevande organismer.

SF (kronisk) = Säkerhetsfaktor för kronisk toxicitet.

TF (kronisk) = Toxicitetsfaktor baserad på kronisk toxicitet för vattenlevande organismer.

DF = Nedbrytningsfaktor.

Aerob nedbrytning:

R = Lätt nedbrytbar ("readily biodegradable") enligt OECD: s riktlinjer

I = Potentiellt nedbrytbar ("inherently biodegradable") enligt OECD: s riktlinjer.

P = Långlivad ("persistent"). Komponenten uppfyller inte kraven för att betraktas som potentiellt nedbrytbar.

O = Komponenten har inte testats.

NA = Ej tillämpligt.

Anaerob nedbrytning:

J = Biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden.

N = Ej biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden.

O = Komponenten har inte testats.

NA = Ej tillämpligt.

Del B Kritisk utspädningsvolym

Den kritiska utspädningsvolymen (CDV) beräknas enligt följande formel:

$$CDV = 1000 * \sum \text{dosering}(i) * DF(i) / TF(i)$$

Dosering(i) = Dosering av komponent i, uttryckt i g/diskning, eller i vissa fall som g/100 g produkt.

DF(i) = Nedbrytningsfaktor för komponent i.

TF(i) = Toxicitetsfaktor för komponent i.

METOD FÖR FASTSTÄLLANDE AV PARAMETERVÄRDEN FÖR KOMPONENTER SOM INTE ÄR UPPTAGNA I KEMIKALIELISTAN

De angivna parametervärdena skall i regel användas för alla komponenter som är upptagna i kemikalielistan. Ett undantag görs dock för parfymer och färgämnen, där ytterligare testresultat godtas (se fotnoten i del A).

Följande metod skall användas för komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan:

Toxicitet i vattenmiljö

Inom EU:s miljömärkningsprogram beräknas CDV på grundval av den kroniska toxicitetsfaktorn och säkerhetsfaktorn. Om inga testresultat avseende kronisk toxicitet finns tillgängliga skall den akuta toxicitetsfaktorn och säkerhetsfaktorn användas.

Kronisk toxicitetsfaktor (TF_{kronisk})

- Beräkna medianvärdet för varje trofinivå (fisk, kräftdjur eller alger) utifrån validerade testresultat avseende kronisk toxicitet. Om det finns flera testresultat för en och samma art på en viss trofinivå skall medianvärdet för arten beräknas först. Därefter används dessa medianvärden för att beräkna medianvärdet för trofinivån.
- Den kroniska toxicitetsfaktorn (TF_{kronisk}) är det lägsta beräknade medianvärdet för trofinivåerna.
- TF_{kronisk} skall användas för att beräkna den kritiska utspädningsvolymen.

Akut toxicitetsfaktor (TF_{akut})

- Beräkna medianvärdet för varje trofinivå (fisk, kräftdjur eller alger) utifrån validerade testresultat avseende akut toxicitet. Om det finns flera testresultat för en och samma art på en viss trofinivå skall medianvärdet för arten beräknas först. Därefter används dessa medianvärden för att beräkna medianvärdet för trofinivån.
- Den akuta toxicitetsfaktorn (TF_{akut}) är det lägsta beräknade medianvärdet för trofinivåerna.
- TF_{akut} skall användas för att beräkna den kritiska utspädningsvolymen.

Säkerhetsfaktor

Säkerhetsfaktorn (SF) beror på hur många trofinivåer som testas och på om det finns testresultat avseende kronisk toxicitet eller inte. SF bestäms på följande sätt:

Data	Säkerhetsfaktor (SF)	Toxicitetsfaktor (TF)
Ett korttids LC50 (eller LE50)	10 000	Toxicitet/10 000
Två korttids LC50 (eller LE50) från arter som representerar två trofinivåer (fisk och/eller kräftdjur och/eller alger)	5 000	Toxicitet/5 000
Minst ett korttids LC50 (eller LE50) från var och en av de tre trofinivåerna i grunduppsättningen	1 000	Toxicitet/1 000
Ett långtids NOEC (fisk eller kräftdjur)	100	Toxicitet/100
Två långtids NOEC från arter som representerar två trofinivåer (fisk och/eller kräftdjur och/eller alger)	50	Toxicitet/50
Långtids NOEC från minst tre arter (vanligen fisk, kräftdjur och alger) som representerar tre trofinivåer	10	Toxicitet/10

— Grunduppsättningen vid testning av ämnens toxicitet för vattenlevande organismer består av akuta tester på fisk, dafnier och alger.

Nedbrytningsfaktor

Nedbrytningsfaktorn definieras på följande sätt:

Tabell 1. Nedbrytningsfaktor (DF)

	DF
Lätt biologiskt nedbrytbar (*)	0,05
Lätt biologiskt nedbrytbar (**)	0,15
Potentiellt nedbrytbar	0,5
Långlivad	1

(*) Alla ytaktiva ämnen eller andra komponenter som består av en serie homologer och som uppfyller kravet på slutlig nedbrytning i testet skall ingå i denna klass oavsett om de uppfyller kriteriet om en 10-dagarsgräns.

(**) Kriteriet om en 10-dagarsgräns är inte uppfyllt.

För oorganiska komponenter fastställs DF beroende på den observerade nedbrytningshastigheten. Om komponenten bryts ned inom 5 dagar: DF = 0,05, inom 15 dagar: DF = 0,15 eller inom 50 dagar: DF = 0,5.

Anaerob nedbrytbarhet

Komponenten måste klassificeras i en av följande kategorier:

Kategori	Kod
Ej biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden, dvs. testad och befunnen ej nedbrytbar	N
Biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden, dvs. testad och befunnen nedbrytbar eller ej testad: nedbrytbarheten fastställd genom analogijämförelser osv.	J
Ej testad med avseende på biologisk nedbrytbarhet under anaeroba förhållanden	O

Aerob nedbrytbarhet

Komponenten måste klassificeras i en av följande kategorier:

Kategori	Kod
Lätt biologiskt nedbrytbar	R
Potentiellt biologiskt nedbrytbar, men ej lätt biologiskt nedbrytbar	I
Långlivad	P
Ej testad med avseende på biologisk nedbrytbarhet under aeroba förhållanden	O

Olösliga oorganiska komponenter

Om en oorganisk komponent har mycket låg löslighet i vatten eller är olöslig i vatten måste detta anges i ansökan.

—

Tillägg II

Dokumentation av anaerob nedbrytbarhet

Nedanstående metod kan användas för att ta fram nödvändig dokumentation om anaerob nedbrytbarhet för komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan.

Tillämpa en rimlig extrapolering. Använd testresultaten från en råvara för att extrapolera den högsta möjliga anaeroba nedbrytbarheten för strukturellt likartade ytaktiva ämnen. Om det har bekräftats att ett ytaktivt ämne (eller en grupp likartade ämnen) är anaerobt nedbrytbart enligt kemikalielistan (tillägg I) kan man utgå från att ett liknande ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis är C12 — 15 A 1-3 EO sulfat [K-nr 8] anaerobt nedbrytbart, och C12 — 15 A 6 EO sulfat kan antas ha liknande anaerob nedbrytbarhet). Om det med lämpliga testmetoder har bekräftats att ett ytaktivt ämne är anaerobt nedbrytbart kan man utgå från att ett likartat ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (litteraturuppgifter som bekräftar att ytaktiva ämnen i gruppen ammoniumsalter av alkylestrar är anaerobt nedbrytbara kan till exempel användas för att dokumentera liknande anaerob nedbrytbarhet hos andra kvartära ammoniumsalter med esterbindningar i alkylkedjan).

Genomför screening för anaerob nedbrytbarhet. Om ny testning krävs skall screening genomföras med hjälp av OECD 311, ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig metod.

Genomför nedbrytbarhetstest med låg dos. Om ny testning krävs, och om det uppkommer experimentella problem vid screeningen (t.ex. inhibition pga. testämnets toxicitet) skall testet upprepas med en låg dos av det ytaktiva ämnet, vars nedbrytning skall övervakas med hjälp av kol-14-metoden eller kemiska analyser. Testning av låga doser kan göras med hjälp av OECD 308 (24 april 2002) eller likvärdig metod under förutsättning att förhållandena är helt anaeroba. Testningen och tolkningen av testresultaten bör göras av en oberoende expert.

Tillägg III

Riktlinjer för funktionstest

Syftet med funktionstestet är att jämföra den testade produktens rengöringsförmåga och rengöringseffektivitet med en referensprodukt. Riktlinjerna medger användning av en rad testmetoder, förutsatt att metoden uppfyller nedanstående krav. Diskningen kan göras för hand eller i maskin och med eller utan porslin (t.ex. fat eller tallrikar).

ANTAL TEST

Fem testomgångar skall genomföras och i varje omgång skall den testade produkten och referensprodukten jämföras med varandra. Varje omgång skall alltså bestå av två deltester: en för den testade produkten och en för referensprodukten. Utöver de tio deltesterna skall ytterligare ett test göras, där inget handdiskmedel används (vattentest). Syftet med detta test är att visa att den testade produkten har bättre rengöringsförmåga och rengöringseffektivitet än rent vatten.

VATTENPARAMETRAR

- Samma vattenvolym skall användas i alla deltester. Volymen skall mätas i liter med en decimals noggrannhet.
- Vattnets hårdhet, uttryckt i tyska hårdhetsgrader (° dH), och kalcium-/magnesiumkvoten måste vara känd.
- Vattentemperaturen skall vara densamma i alla deltester. Den skall mätas i början och därefter hållas konstant under hela testet. Det är dock godtagbart att vattentemperaturen sjunker under testet om temperatursänkningen är densamma i alla deltester.

TESTAD PRODUKT OCH REFERENSPRODUKT

- Referensprodukten kan vara antingen en marknadsledande produkt eller en märkeslös formulering.
- Om en marknadsledande referensprodukt används, skall det vara en av de tre eller fyra produkter som har den högsta försäljningsvolymen på den regionala marknad där den miljömärkta produkten skall marknadsföras. Den marknadsledande produkten skall dessutom ha godkänts av det behöriga organet och måste vara tillgänglig för allmänheten.
- Om en märkeslös referensprodukt används skall den ha en sammansättning som är representativ för de produkter som finns på marknaden. Den märkeslösa referensprodukten skall dessutom ha godkänts av det behöriga organet och det skall vara möjligt att kostnadsfritt erhålla information om dess exakta sammansättning.
- Doseringen av den testade produkten och referensprodukten skall i samtliga tester vara den rekommenderade doseringen. Den skall anpassas till den använda vattenvolymen och bestämmas genom vägning (i gram) med en decimals noggrannhet. Om ingen rekommenderad dosering anges för referensprodukten skall samma dosering användas för den testade produkten och referensprodukten.
- Om ett doseringsintervall anges skall den lägsta rekommenderade doseringen användas i testet.
- Handdiskmedlet skall blandas med vattnet och måste vara fullständigt löst.

SMUTS

- Minst en typ av smuts skall användas och den skall till största delen bestå av färskt animaliskt och vegetabiliskt fett.
- Samma smuts skall användas i alla deltester.
- Smutsens ursprung och kemiska sammansättning (t.ex. olivolja, fett från nötkött) skall beskrivas ingående.

- Smutsen skall vara homogen och ha en jämn konsistens.
- Smutsen skall beredas i en så stor sats att den räcker för hela testet.
- Den mängd smuts som tillsätts substratet (t.ex. fat eller tallrikar) eller diskvattnet skall vara densamma i alla deltester och skall bestämmas genom vägning (i gram) med en decimals noggrannhet.

TESTMETOD

- Den testade produkten och referensprodukten skall presenteras på ett sådant sätt att den eller de personer som utför testet inte kan avgöra vilka produkter det rör sig om.
- Det skall på förhand fastställas vilka olika moment och steg som skall ingå i varje deltest och dessa skall vara desamma för varje deltest.
- Temperaturen och den relativa luftfuktigheten i rummet skall mätas och hållas konstant i alla deltest.
- Det skall på förhand bestämmas hur smutsen skall appliceras och det är viktigt att den får torka tillräckligt länge. Samma metod skall användas i alla deltest.
- En metod för handdisk eller maskindisk skall fastställas på förhand. Samma metod skall användas i alla deltest.
- Minst fem deltester skall utföras med både den testade produkten och referensprodukten och minst ett test skall utföras med vatten utan tillsats av handdiskmedel.

BEDÖMNING AV RENGÖRINGSEFFEKTIVITETEN

- Testet måste vara utformat så att resultaten ger ett mått på rengöringseffektiviteten. Rengöringseffektiviteten skall uttryckas i gram smuts som avlägsnas per 5 liter vatten innan man når en förutbestämd mätnadspunkt. Mättnadspunkten kan till exempel vara när man inte längre kan notera någon rengöringseffekt, när smuts flyter omkring på vattenytan, när skumskiktet inte täcker hela ytan eller när det inte längre finns något synligt skum.

BEDÖMNING AV RENHETEN

- Testet måste vara utformat så att resultaten ger ett mått på renheten. Renheten kan mätas visuellt, optiskt eller med annan lämplig metod. Mätmetoden och ett eventuellt poängsystem skall fastställas på förhand.

JÄMFÖRELSE

- Ett positivt resultat i en testomgång erhålls när den testade produktens rengöringseffektivitet och renhet är lika bra som eller bättre än referensproduktens.
- Den testade produkten antas ha uppfyllt funktionskraven om positiva resultat erhålls i minst 80 % av testomgångarna. Alternativt kan sökanden använda statistiska metoder och med ett ensidigt 95 % konfidensintervall visa att den testade produkten är lika bra som eller bättre än referensprodukten i minst 80 % av testomgångarna.
- Det skall också visas att den testade produkten har bättre rengöringsförmåga än rent vatten.

DOKUMENTATION

Alla tester skall redovisas i enlighet med nedanstående specifikation. Rapporten skall omfatta följande punkter:

- Beskrivning av hur den testade produkten och referensprodukten presenterades för att den eller de personer som utförde testet inte skulle kunna avgöra vilka produkter det rörde sig om.
- Angivelse av temperaturen och luftfuktigheten i testlokalen och uppgifter om hur det säkerställdes att dessa betingelser hölls konstanta i alla deltester.
- Beskrivning av smutsens sammansättning och av hur den bereds för att få en homogen och jämn konsistens.

- Angivelse av vattnets hårdhet och hur denna uppnåtts samt av kalcium-magnesiumkvoten.
- Angivelse av den mängd vatten som använts i deltesterna och av hur kravet beträffande vattentemperaturen uppfyllts.
- Redovisning av resultaten av vägningen av handdiskmedlet i varje deltest och beskrivning av hur medlet lösts upp i vattnet.
- Beskrivning av hur smutsen tillsatts substratet (t.ex. fat eller tallrikar) eller diskvattnet.
- Redovisning av resultaten av vägningen av smutsen i varje deltest.
- Beskrivning av övriga moment och steg i varje deltest.
- Beskrivning av hur rengöringseffektiviteten och renheten mätts.
- Rådata från alla testomgångar, med angivelse av rengöringseffektivitet och renhet.
- Slutresultat, inklusive resultat av vattentestet (utan handdiskmedel), och eventuell statistisk analys av data.

Anmärkning om tillgängliga testmetoder

IKW: s funktionstest "Recommendation for the Quality Assessment of the Cleaning Performance of Hand Dishwashing Detergents" (Nitsch, C. & Hüttmann, G. SÖFW-Journal, 128, Jahrgang 5, 2002) och CHELAB: s test "Washing up liquid detergents: Assessment of comparative soil removal performance" (Internal CHELAB method No. 0357) uppfyller kraven i dessa riktlinjer, förutsatt att ett renhetstest ingår.

Den danska Forbrugerinformationens funktionstest ("Undersøgelse af håndopvaskemidler med FI smuds", 2003) uppfyller kraven i dessa riktlinjer, förutsatt att ett test av rengöringseffektiviteten ingår.

CTTN-IREN: s funktionstest "Washing efficiency and foaming power with soils/Dish Washing Test" (CTTN-IREN — BP41 — 69131 Ecully CEDEX, France) uppfyller kraven i dessa riktlinjer, förutsatt att det antal tester som anges i riktlinjerna utförs.

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 11 april 2005

om fastställande av ekologiska kriterier och de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till dessa kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till bärbara datorer

[delgivet med nr K(2005) 1027]

(Text av betydelse för EES)

(2005/343/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning
(EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat
gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke⁽¹⁾, särskilt
artikel 6.1 andra stycket,

efter att ha rådfrågat Europeiska unionens miljömärknings-
nämnd, och

av följande skäl:

- (1) Enligt förordning (EG) nr 1980/2000 får gemenskapens miljömärke tilldelas en produkt vars egenskaper gör att den på ett väsentligt sätt kan bidra till betydande förbättringar i fråga om vissa centrala miljöaspekter.
- (2) I förordning (EG) nr 1980/2000 föreskrivs det att det skall utarbetas särskilda miljömärkningskriterier för varje produktgrupp, på grundval av det utkast till kriterier som fastställts av Europeiska unionens miljömärkningsnämnd.
- (3) Det föreskrivs också att miljömärkningskriterierna, liksom även de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till de kriterierna, skall ses över i god tid innan giltighetstiden för de kriterier som fastställts för produktgruppen löper ut.
- (4) Kommissionens beslut 2001/687/EG av den 28 augusti 2001 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till bärbara datorer⁽²⁾ bör revideras för att marknadsutvecklingen skall återspeglas korrekt.

- (5) Dessutom bör den definition av produktgruppen som ingår i det beslutet ändras för att fastställa att datorer med pekskärmstangentbord skall omfattas av produktgruppen och att produkter som inte i första hand är avsedda som datorer skall uteslutas.
- (6) För tydlighetens skull bör beslut 2001/687/EG därför ersättas.
- (7) De reviderade ekologiska kriterierna och de anknutna bedömnings- och kontrollkraven bör gälla i fyra år.
- (8) En övergångstid på högst tolv månader bör beviljas de producenter vars produkter har tilldelats miljömärke innan delgivningen av detta beslut eller som har ansökt om sådan tilldelning före detta datum, så att de får tillräckligt med tid för att anpassa sina produkter till de nya kriterierna.
- (9) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättas genom artikel 17 i förordning (EG) nr 1980/2000.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Produktgruppen "bärbara datorer" skall omfatta alla datorer som kan användas på olika platser och som består av systemenhet, skärm och tangentbord i ett enda hölje och som är avsedda att enkelt kunna flyttas mellan olika platser och kan användas med ett internbatteri.

Produktgruppen skall omfatta datorer med pekskärmstangentbord.

Produktgruppen skall inte omfatta produkter som inte i första hand är avsedda som datorer.

⁽¹⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 242, 12.9.2001, s. 11.

Artikel 2

För att kunna tilldelas gemenskapens miljömärke för bärbara datorer enligt förordning (EG) nr 1980/2000 skall en apparat tillhöra produktgruppen "bärbara datorer" och uppfylla de ekologiska kriterier som fastställs i bilagan till det här beslutet.

Artikel 3

De ekologiska kriterierna för produktgruppen "bärbara datorer", liksom de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna, skall vara giltiga till och med den 30 april 2009.

Artikel 4

För administrativa ändamål skall produktgruppen "bärbara datorer" tilldelas koden "018".

Artikel 5

Beslut 2001/687/EG skall upphävas.

Artikel 6

Miljömärken som innan delgivningen av detta beslut beviljats produkter i produktgruppen "bärbara datorer" får användas fram till den 31 mars 2006.

Om ansökningar om miljömärke för produkter i produktgruppen "bärbara datorer" har lämnats in innan delgivningen av detta beslut kan dessa produkter beviljas miljömärke på de villkor som fastställs i beslut 2001/687/EG. I sådana fall får miljömärket användas fram till och med den 31 mars 2006.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 11 april 2005.

På kommissionens vägnar

Stavros DIMAS

Ledamot av kommissionen

BILAGA

ALLMÄNT

För att tilldelas ett miljömärke skall en bärbar dator (nedan kallad "produkten") omfattas av den produktgrupp som definieras i artikel 1, och uppfylla kriterierna i denna bilaga, vilket skall bevisas genom test av tillämpningen i enlighet med kriterierna. Testerna skall utföras av laboratorier som uppfyller de allmänna kraven i standarden EN ISO 17025. I tillämpliga fall får andra testmetoder användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan. I de fall då inga tester anges eller då de anges i kontroll- och övervakningssyfte, skall de behöriga organen förlita sig på de deklARATIONER och den dokumentation som sökanden tillhandahåller och/eller på oberoende verifierationer.

Vid bedömning av ansökningar och vid kontroll av uppfyllandet av kriterierna i denna bilaga rekommenderas de behöriga organen att ta hänsyn till om ett erkänt miljöstyrningssystem som EMAS eller ISO 14001 används. (Anmärkning: sådana system måste dock inte användas.)

KRITERIER AVSEENDE MILJÖPÅVERKAN

1. Energisparande

Den bärbara datorn skall vara försedd med en lättillgänglig avstängningsknapp.

Den bärbara datorn skall kunna inta lågeffektläge enligt ACPI ⁽¹⁾ S3 ("Suspend to RAM") så att energiförbrukningen högst är 3 watt. Datorn skall kunna väckas från detta vänteläge genom ett kommando från någon av följande funktioner:

- Modem
- Nätslutning
- Tangentbord eller mus

Grundinställningen för övergång från driftsläge till lågeffektläge enligt ACPI S3 skall vara högst 15 minuter av inaktivitet. Tillverkaren skall aktivera den här funktionen.

Den bärbara datorns energiförbrukning i avstängt läge skall vara högst 2 watt när batteriet är fulladdat och strömförsörjningen är kopplad till elnätet. I det här sammanhanget försätts datorn i avstängt läge genom kommandot för att stänga av datorn.

Den bärbara datorns strömförsörjning skall ha en energiförbrukning på högst 0,75 watt när den är kopplad till elnätet men inte till datorn.

Sökanden skall tillhandahålla det behöriga organet en rapport som visar att energiförbrukningen både vid lågeffektläge enligt ACPI S3 och i avstängt läge har mätts med hjälp av metoden i Energy Star ⁽²⁾. Rapporten skall innehålla den uppmätta energiförbrukningen vid båda dessa lägen. Sökanden skall intyga att strömförsörjningskravet är uppfyllt.

⁽¹⁾ Advanced configuration and power interface (ACPI).

⁽²⁾ Enligt amerikanska miljöskyddsbyråns, US Environmental Protection Agency, definition, på Internet (http://www.energystar.gov/index.cfm?c=computers.pr_crit_computers).

2. Förlängd livslängd

Tillgången till passande batterier och strömkällor samt tangentbord och delar till detta skall garanteras i tre år från och med det att tillverkningen upphör. Dessutom skall den bärbara datorn uppfylla följande kriterier:

- Datorn skall vara konstruerad så att minnet är lätt åtkomligt och går att byta.
- Datorn skall vara konstruerad så att hårddisken och i tillämpliga fall även cd-romläsaren eller dvd-läsaren kan bytas ut.

Sökanden skall intyga till det behöriga organet att produkten uppfyller dessa krav.

3. Kvicksilver i skärmen

Bakgrundsbelysningen i platta bildskärmar får i genomsnitt innehålla högst 3 mg kvicksilver per lampa. Bildskärmen till en handdator (PDA) skall inte innehålla kvicksilver.

Sökanden skall intyga till det behöriga organet att produkten uppfyller dessa krav.

4. Buller

Den bärbara datorns deklarerade A-viktade ljudeffektnivå (re lpW) enligt punkt 3.2.5 i ISO 9296 får inte överstiga

- 3,5 B(A) i viloläge (motsvarande 35 dB(A))
- 4,0 B(A) vid skrivminnesåtkomst (motsvarande 40 dB(A)).

Den sökande skall tillhandahålla det behöriga organet en rapport från ett oberoende provningslaboratorium som är ackrediterat enligt ISO 17025, ur vilken det framgår att bullernivåerna har mätts i enlighet med ISO 7779 och deklarerats i enlighet med ISO 9296. Rapporten skall innehålla de uppmätta bullernivåerna både i viloläge och vid skrivminnesåtkomst, vilka skall deklarerats enligt punkt 3.2.5 i ISO 9296.

5. Elektromagnetisk strålning

Den bärbara datorn skall uppfylla kraven i EN50279, kategori A.

Den sökande skall tillhandahålla det behöriga organet en rapport ur vilken det framgår att produktens strålning är förenlig med kraven.

6. Återtagande, recycling och farliga ämnen

Tillverkaren skall kostnadsfritt erbjuda att ta tillbaka den bärbara datorn och utbyta komponenter för reparation eller återvinning, med undantag för delar som kontaminerats av användarna (exempelvis i medicinska och kärntekniska tillämpningar). Dessutom skall produkten uppfylla följande kriterier:

- a) En kvalificerad person skall ensam kunna demontera den.
- b) Tillverkaren skall kontrollera att datorn går att ta isär och utarbeta en demonteringsrapport som på begäran skall tillhandahållas tredje part. Rapporten skall bland annat bekräfta att
  - förbindningarna är lätta att hitta och komma åt,
  - förbindningarna är så standardiserade som möjligt,

- förbindningarna är lätta att komma åt med vanliga standardverktyg.
  - lamporna till LCD-monitorernas bakgrundsbelysning är lätta att separera.
- c) Farliga ämnen skall kunna separeras.
- d) 90 viktprocent av plast- och metallmaterialen i höljet och chassit skall vara tekniskt återvinningsbara.
- e) Om etiketter behövs skall dessa vara lätta att separera eller vara integrerade.
- f) För plastdelar gäller följande:
- Bly eller kadmium får inte ha tillsatts.
  - De skall bestå av en enda polymer eller av en polymerlegering, med undantag av höljet, som får bestå av högst två typer av polymerer som kan separeras.
  - De skall inte innehålla några metallinlägg som inte kan separeras av en ensam person med enkla verktyg.
- g) Plastdelar får inte innehålla polybromerade bifenyler (PBB) eller polybromerade difenyletrar (PBDE) som flamskyddsmedel enligt förteckningen i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/95/EG ⁽¹⁾. Detta krav skall anpassas till senare anpassningar och ändringar av direktivet i fråga om användningen av dekaBDE.

Plastdelar skall inte innehålla flamskyddsmedel av klorparaffin med kedjelängd 10-17 kolatomer och klorinnehåll över 50 viktprocent (CAS nr 85535-84-8 och CAS nr 85535-85-9).

Sökanden skall intyga till det behöriga organet att det här kravet är uppfyllt.

- h) Plastdelar som väger mer än 25 gram skall inte innehålla flamdämpande substanser eller beredningar som när ansökan görs tilldelas någon av riskfraserna:

Hälsoskadlig:

R45 (kan ge cancer)

R46 (kan ge ärftliga genetiska skador)

R60 (kan ge nedsatt fortplantningsförmåga)

R61 (kan ge fosterskador)

Miljöfarlig:

R50 (mycket giftig för vattenlevande organismer)

R50/53 (mycket giftig för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön)

R51/53 (giftig för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön)

enligt definitionerna i rådets direktiv 67/548/EEG ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EUT L 37, 13.2.2003, s. 19.

⁽²⁾ EGT L 196, 16.8.1967, s. 1.

- i) Plastdelar måste ha en beständig märkning i vilken materialet anges enligt ISO 11469: 2000. Detta kriterium gäller inte strängsprutade (extruderade) plastmaterial och ljusledaren på platta bildskärmar.
- j) Batterierna får innehålla högst 0,0001 viktprocent kvicksilver, 0,001 viktprocent kadmium eller 0,01 viktprocent bly.

Sökanden skall intyga att produkten uppfyller dessa krav och förse det behöriga organ som bedömer ansökan med ett exemplar av demonteringsrapporten.

När det gäller kriteriet 6 h får de eventuella flamskyddsmedel som används inte ha tilldelats någon av ovanstående riskfraser och de får inte heller finnas upptagna i bilaga 1 till direktiv 67/548/EEG eller i senare ändringar av denna med avseende på klassificering, förpackning eller märkning av farliga ämnen. Detta krav gäller inte flamskyddsmedel som vid användning förändras till sin kemiska natur och som då inte längre kan klassificeras enligt någon av de riskfraser som anges ovan, och om mindre än 0,1 % av flamskyddsmedlet på den behandlade delen fortfarande har samma egenskaper som innan det applicerades. Alla flamskyddsmedel som används i plastdelar som väger mer än 25 g skall specificeras i produktdokumentationen med uppgift om benämning och CAS-nummer.

7. Bruksanvisning

Produkten skall säljas med en bruksanvisning med råd om hur den skall användas med hänsyn till miljön. Bruksanvisningen skall bl.a. innehålla följande:

- a) Rekommendationer för hur funktioner för kontroll av strömförbrukningen skall användas, inbegripet information om att energiförbrukningen och därmed också driftskostnaderna kan öka om dessa funktioner stängs av.
- b) Information om att förbrukningen av nätström kan minskas till noll om man drar ur kontakten till datorn eller stänger av väggkontakten.
- c) Information om garantin och tillgången till reservdelar. Uppgifter om på vilket sätt konsumenten kan uppgradera eller byta ut komponenterna, när det är lämpligt att göra detta.
- d) Uppgifter om att produkten har konstruerats för att möjliggöra återanvändning av delar och återvinning och att man inte bör göra sig av med den hur som helst.
- e) Information om hur konsumenten kan utnyttja tillverkarens erbjudande om återtagande.
- f) Information om hur man på korrekt vis använder trådlösa lokala nät (WLAN) för att på så sätt minska säkerhetsriskerna.
- g) Information om att produkten har tilldelats gemenskapens miljömärke, med en kortfattad beskrivning av vad detta innebär, och att ytterligare information om miljömärket finns på Internet (<http://europa.eu.int/ecolabel>).

Sökanden skall intyga att produkten uppfyller dessa krav och överlämna en bruksanvisning till det behöriga organ som bedömer ansökan.

8. Förpackning

Förpackningen skall uppfylla följande krav:

- a) Allt förpackningsmaterial skall för hand kunna avskiljas i olika material för att underlätta återvinningen.
- b) I de fall kartong används skall materialet till minst 80 % bestå av återvunnet material.

Bedömning och kontroll: Sökanden skall som del av ansökan intyga att produkten uppfyller kraven och lämna prov på förpackningen till det behöriga organ som svarar för tilldelningen.

9. Information på miljömärket

Ruta 2 i miljömärket skall innehålla följande text:

- minskad energiförbrukning,
- konstruerad för att underlätta återvinning,
- lägre bullernivå.

Bedömning och kontroll: Sökanden skall intyga till det behöriga organet att produkten uppfyller dessa krav och tillhandahålla en kopia av miljömärket på förpackningen eller produkten eller i den medföljande dokumentationen.

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 23 mars 2005

om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel

[delgivet med nr K(2005) 1028]

(Text av betydelse för EES)

(2005/344/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning
(EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat
gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke ⁽¹⁾, särskilt
artikel 6.1 andra stycket i denna,

efter att ha samrått med Europeiska unionens miljömärk-
ningsnämnd, och

av följande skäl:

- (1) Enligt förordning (EG) nr 1980/2000 får gemenskapens miljömärke tilldelas en produkt vars egenskaper gör att den på ett väsentligt sätt kan bidra till betydande förbättringar i fråga om vissa centrala miljöaspekter.
- (2) I förordning (EG) nr 1980/2000 föreskrivs att särskilda miljömärkeskriterier skall fastställas för varje produktgrupp på grundval av det utkast till kriterier som upprättas av Europeiska unionens miljömärkningsnämnd.
- (3) Där föreskrivs också att miljömärkeskriterierna samt de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna skall ses över i god tid innan giltighetstiden för de kriterier som fastställts för produktgruppen löper ut.
- (4) För att ta hänsyn till den vetenskapliga utvecklingen och marknadsutvecklingen är det nödvändigt att revidera de ekologiska kriterier som fastställdes genom kommissionens beslut 2001/523/EG av den 27 juni 2001 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel ⁽²⁾.
- (5) Det är dessutom nödvändigt att ändra definitionen av produktgruppen i det beslutet för att klargöra att produkter som är avsedda för normal rengöring av fönster är att betrakta som allrengöringsmedel och inte som produkter för mer specifika rengöringsändamål.

(6) För tydlighetens skull bör beslut 2001/523/EG därför ersättas.

(7) De reviderade ekologiska kriterierna bör gälla i fyra år.

(8) En övergångstid på högst tolv månader bör beviljas sökande vars produkter har tilldelats miljömärket före dagen för anmälan av detta beslut eller som har ansökt om sådan tilldelning före detta datum, så att de får tillräckligt med tid att anpassa sina produkter till de nya kriterierna och kraven.

(9) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 17 i förordning (EG) nr 1980/2000.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" skall delas in i följande tre undergrupper:

- a) Allrengöringsmedel: produkter som är avsedda för normal rengöring av golv, väggar, tak, fönster och andra fasta ytor och som löses upp i eller späds med vatten innan de används. Allrengöringsmedel skall ha en vattenhalt på högst 90 viktprocent.
- b) Fönsterputsmedel: specifika allrengöringsmedel som är avsedda för normal rengöring av fönster och som antingen späds med vatten innan de används eller används utspädda. Fönsterputsmedel skall ha en vattenhalt på högst 95 viktprocent.
- c) Sanitetsrengöringsmedel: rengöringsmedel avsedda för normalt avlägsnande (även genom skrubbning) av smuts och/eller avlagringar i sanitära utrymmen som tvättstugor, badrum, duschar, toaletter och kök. Sanitetsrengöringsmedel skall ha en vattenhalt på högst 90 viktprocent.

⁽¹⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 189, 11.7.2001, s. 25.

Undergruppen i första stycket punkt c skall inte omfatta följande:

- a) Produkter som används automatiskt när en toalett spolas, t.ex. "självdoserande" produkter som toalettblock.
- b) Produkter som skall användas i en toaletts vattenbehållare.
- c) Produkter som inte har någon annan renande effekt än att ta bort kalk.
- d) Desinfektionsmedel.

Produktgruppen skall inte omfatta produkter för mer specifika rengöringsändamål som ugnrensrengöringsmedel, golvrengöringsmedel, polish, propplösare osv.

Produktgruppen skall omfatta produkter för både privat och yrkesmässigt bruk.

Artikel 2

För att kunna tilldelas gemenskapens miljömärke för allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel enligt förordning (EG) nr 1980/2000 måste ett rengöringsmedel ingå i produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" och uppfylla de ekologiska kriterier som anges i bilagan till detta beslut.

Artikel 3

De ekologiska kriterierna för produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" samt de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna skall gälla till och med den 31 december 2008.

Artikel 4

För administrativa ändamål skall produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" tilldelas koden 020.

Artikel 5

Beslut 2001/523/EG skall upphöra att gälla.

Artikel 6

Miljömärken som före anmälan av detta beslut har tilldelats produkter i produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" får användas till och med den 31 mars 2006.

Produkter i produktgruppen "allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel" för vilka ansökan om miljömärke har lämnats in före anmälan av detta beslut får tilldelas miljömärket på de villkor som anges i beslut 2001/523/EG. I sådana fall får miljömärket användas till och med den 31 mars 2006.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 23 mars 2005.

På kommissionens vägnar

Stavros DIMAS

Ledamot av kommissionen

BILAGA

ALLMÄNT

För att tilldelas miljömärket skall ett allrengöringsmedel eller sanitetsrengöringsmedel (nedan kallat "produkten") ingå i den produktgrupp som definieras i artikel 1 och uppfylla kriterierna i denna bilaga.

Kriteriernas syfte

Syftet med dessa kriterier är

- att minska miljöpåverkan genom begränsning av mängden skadliga komponenter, vilket skall ske genom minskning av den mängd rengöringsmedel som används och genom minskning av mängden förpackningsavfall,
- att minska eller förebygga hälso- eller miljörisker som beror på att farliga ämnen används,
- att informera konsumenten så att denne använder produkten på ett effektivt och miljövänligt sätt.

Kriterierna har fastställs till nivåer som främjar märkning av allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel med låg miljöpåverkan.

Bedömnings- och kontrollkrav

För varje kriterium anges de särskilda bedömnings- och kontrollkraven.

I tillämpliga fall får andra testmetoder än de som anges för varje kriterium användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan.

Där så är möjligt bör analyserna genomföras av laboratorier som uppfyller de allmänna kraven i EN ISO 17025 eller motsvarande.

I de fall då inga tester anges eller då de anges i kontroll- och övervakningssyfte skall de behöriga organen i förekommande fall förlita sig på de intyg och den dokumentation som sökanden tillhandahåller och/eller på oberoende kontroller.

Behöriga organ får vid behov begära in kompletterande dokumentation och får även genomföra oberoende kontroller.

När det krävs att sökanden skall tillhandahålla intyg, dokumentation eller analysrapporter, eller på annat sätt styrka att kriterierna uppfylls, kan dessa dokument komma antingen från sökanden själv eller från dennes leverantör(er) eller underleverantör(er).

Vid hänvisning till komponenter avses såväl ämnen som beredningar.

I tillägg I återfinns den nya, reviderade kemikalielistan (den s.k. DID-listan) av den 30 juni 2004 som omfattar de vanligaste komponenterna i formuleringar av tvätt- och rengöringsmedel. I del A av kemikalielistan återfinns de uppgifter som erfordras vid beräkning av CDV_{tox} och bedömning av ytaktiva ämnens biologiska nedbrytbarhet.

Sökanden får i förekommande fall använda senare ändringar av kemikalielistan när dessa blir tillgängliga.

För komponenter som inte är upptagna i del A av kemikalielistan skall sökanden själv, med hjälp av den metod som beskrivs i del B i tillägg I, ta fram de uppgifter som behövs för beräkningen.

För komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan kan sökanden tillhandahålla nödvändig dokumentation om anaerob biologisk nedbrytbarhet med hjälp av den metod som beskrivs i tillägg II.

Vid bedömning av ansökningar och kontroll av att kriterierna i den här bilagan har uppfyllts rekommenderas att de behöriga organen tar hänsyn till om ett erkänt miljöledningssystem som EMAS eller ISO 14001 har använts (sådana system behöver dock inte användas).

FUNKTIONELL ENHET

Den funktionella enheten för allrengöringsmedel (som används i kriteriet nedan) är produktens dosering i gram per liter tvättvatten enligt tillverkarens rekommendationer.

För fönsterputsmedel och sanitetsrengöringsmedel har ingen funktionell enhet fastställts (nedanstående kriterier har beräknats för 100 gram av produkten).

EKOLOGISKA KRITERIER

1. Toxicitet för vattenlevande organismer

Den kritiska utspädningsvolymen (CDV_{tox}) beräknas för varje komponent (i) enligt följande formel:

$$CDV_{tox} \text{ (komponent i)} = \frac{\text{vikt (i)} \times DF \text{ (i)}}{TF \text{ kronisk (i)}} \times 1000$$

där vikt (i) är komponentens vikt (i gram) per funktionell enhet (för allrengöringsmedel) eller per 100 g av produkten (för sanitetsrengöringsmedel), DF (i) är nedbrytningsfaktorn och TF kronisk (i) är komponentens toxicitetsfaktor (i milligram/liter).

Vid beräkningen används de värden på DF och TF kronisk som anges i del A av kemikalielistan (tillägg I). Om komponenten i fråga inte är upptagen i del A av kemikalielistan skall sökanden uppskatta värdena med hjälp av den metod som beskrivs i del B av kemikalielistan (tillägg I). Produktens CDV_{tox} bestäms genom att man adderar CDV_{tox} för varje komponent.

För allrengöringsmedel får CDV_{tox} inte överstiga 20 000 liter per funktionell enhet.

För sanitetsrengöringsmedel får CDV_{tox} inte överstiga 100 000 liter per 100 gram av produkten.

För fönsterputsmedel får CDV_{tox} inte överstiga 5 000 liter per 100 gram av produkten.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en redovisning av beräkningarna av CDV_{tox} som visar att detta kriterium uppfylls.

2. Biologisk nedbrytbarhet för ytaktiva ämnen

a) Aerob nedbrytbarhet

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara lätt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en beskrivning av varje komponents funktion. I del A av kemikalielistan (tillägg I) anges om ett visst ytaktivt ämne är biologiskt nedbrytbart under aeroba förhållanden eller inte (ytaktiva ämnen som markeras med ett "R" i kolumnen för aerob nedbrytning är lätt nedbrytbara). För ytaktiva ämnen som inte är upptagna i kemikalielistan skall sökanden tillhandahålla relevanta uppgifter från litteratur eller andra källor, eller relevanta testresultat, som visar att de är aerobt nedbrytbara. För att avgöra om ett ytaktivt ämne är lätt biologiskt nedbrytbart skall de testmetoder som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel⁽¹⁾ användas. Ytaktiva ämnen skall anses vara lätt biologiskt nedbrytbara om den biologiska nedbrytbarheten (mineraliseringen) bestämd med en av följande testmetoder är minst 60 % inom 28 dagar: CO_2 headspace test (OECD 310), Koldioxid (CO_2) — Modifierat Sturmtest (OECD 301B; rådets direktiv 67/548/EEG⁽²⁾ bilaga V.C.4-C), Closed Bottle-test (OECD 301D; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-E), manometrisk respiration (OECD 301F; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-D) eller MITI (I) test (OECD 301C; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-F) eller motsvarande ISO-tester. Beroende på det ytaktiva ämnets fysikaliska egenskaper kan en av följande metoder användas för att bekräfta att ett ytaktivt ämne är lätt biologiskt nedbrytbart, under förutsättning att den biologiska

⁽¹⁾ EUT L 104, 8.4.2004, s. 13.

⁽²⁾ Rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen (EGT 196, 16.8.1967, s. 1).

nedbrytbarheten är minst 70 % inom 28 dagar: Eliminering av upplöst organiskt kol DOC (OECD 301A; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-A) eller Modifierat OECD-screeningtest — eliminering av DOC (OECD 301E; direktiv 67/548/EEG bilaga V.C.4-B) eller motsvarande ISO-tester. Vid användning av testmetoder som baseras på mätning av löst organiskt kol skall sökanden på lämpligt sätt styrka att metoden är tillämplig, eftersom halten av det ytaktiva ämnet kan minska utan att det för den skull är biologiskt nedbrytbart. Förbehandling skall inte användas vid tester av aerob nedbrytbarhet. Principen om en tiodagarsgräns skall inte heller tillämpas.

b) *Anaerob nedbrytbarhet*

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara biologiskt nedbrytbara under anaeroba förhållanden.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en beskrivning av varje komponents funktion. I del A av kemikalielistan (tillägg I) framgår om ett visst ytaktivt ämne är anaeroft nedbrytbart eller inte (ytaktiva ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för anaerob nedbrytning är nedbrytbara under anaeroba förhållanden). För ytaktiva ämnen som inte är upptagna i kemikalielistan skall sökanden tillhandahålla relevanta uppgifter från litteratur eller andra källor, eller relevanta testresultat, som visar att de är anaeroft nedbrytbara. Referensmetoden för anaerob nedbrytbarhet skall vara OECD 311, ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig testmetod. Minimikravet är minst 60 % nedbrytbarhet under anaeroba förhållanden. Testmetoder som simulerar förhållandena i en anaerob miljö kan också användas för att styrka att en nedbrytbarhet på minst 60 % har uppnåtts under anaeroba förhållanden (se tillägg II).

3. Farliga eller giftiga ämnen eller beredningar

a) *Följande ämnen får inte ingå i produkten, vare sig som del av formuleringen eller som del av någon beredning som ingår i formuleringen:*

- Alkylfenoletoxilater (APEO) och deras derivat
- EDTA (etylendiamintetraättiksyra) och dess salter
- NTA (nitrioltriacetat)
- Nitromysk och polycykliska mysker, exempelvis:

Xylenmysk: 5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen

Ambrettmysk: 4-tert-butyl-3-metoxi-2,6-dinitrotoluen

Mosken: 1,1,3,3,5-pentametyl-4,6-dinitroindan

Tibetinmysk: 1-tert-butyl-3,4,5-trimetyl-2,6-dinitrobensen

Ketonmysk: 4'-tert-butyl-2',6'-dimetyl-3',5'-dinitroacetofenon

HHCB (1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexametylcyklopenta(g)-2-bensopyran)

AHTN (6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexametyltetralin)

Bedömning och kontroll: Sökanden skall intyga att inget av dessa ämnen ingår i produkten, eventuellt med stöd av dokumentation som tillhandahålls av komponenternas tillverkare.

b) *Kvartära ammoniumsalter som inte är lätt biologiskt nedbrytbara får varken användas som en del av formuleringen eller som en del av en beredning som ingår i formuleringen.*

Bedömning och kontroll: Om kvartära ammoniumsalter använts i produkten skall sökanden tillhandahålla uppgifter om deras biologiska nedbrytbarhet.

- c) *Produkten får inte innehålla någon komponent (ämne eller beredning) som har klassificerats med någon av följande riskfraser eller en kombination av dessa enligt direktiv 67/548/EEG och senare ändringar av detta, eller Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG ⁽³⁾ och senare ändringar av detta:*

R 31: Utvecklar giftig gas vid kontakt med syra

R 40: Misstänks kunna ge cancer

R 45: Kan ge cancer

R 46: Kan ge ärftliga genetiska skador

R 49: Kan ge cancer vid inandning

R 68: Möjlig risk för bestående hälsoskador

R 50/53: Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

R 51/53: Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

R 59: Farligt för ozonskiktet

R 60: Kan ge nedsatt fortplantningsförmåga

R 61: Kan ge fosterskador

R 62: Möjlig risk för nedsatt fortplantningsförmåga

R 63: Möjlig risk för fosterskador

R 64: Kan skada spädbarn under amningsperioden

För biocider som ingår i produkten, antingen som en del av formuleringen eller som en del av en beredning som ingår i formuleringen, gäller särskilda krav (se kriteriet "Biocider" nedan).

Ovannämnda krav gäller samtliga komponenter (ämnen eller beredningar) vars halt överstiger 0,01 viktprocent i slutprodukten, dvs. även komponenter i beredningar som används i formuleringen och vars halt överstiger 0,01 viktprocent i slutprodukten.

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatabladen skall tillhandahållas för alla komponenter (för både ämnen och beredningar). Sökanden skall dessutom bifoga ett intyg från tillverkaren om ingående komponenter som visar att detta kriterium uppfylls.

4. **Biocider**

- a) *Produkten får endast innehålla nödvändiga halter av biocider för att konservera produkten. Detta gäller inte yttaktiva ämnen som också kan ha biocidliknande egenskaper.*

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatabladen skall tillhandahållas för alla ingående konserveringsmedel tillsammans med uppgifter om deras exakta koncentration i produkten. Tillverkaren eller leverantören av konserveringsmedlen skall lämna uppgifter om den dosering som är nödvändig för att konservera produkten.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat (EGT L 200, 30.7.1999, s. 1).

- b) Det är förbjudet att på förpackningen eller på annat vis hävda att produkten har antimikrobiell verkan.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om den text och layout som används på varje förpackningstyp och/eller ett prov på varje förpackningstyp skall lämnas till det behöriga organet.

För att konservera produkten är det tillåtet att använda biocider som klassificerats med R 50/53 eller R 51/53 enligt direktiv 67/548/EEG och senare ändringar av detta eller direktiv 1999/45/EG, men endast om de inte riskerar att bioackumuleras. Sådana biocider kan antingen utgöra en del av formuleringen eller en del av en beredning som ingår i formuleringen. I det här sammanhanget anses risk för bioackumulering föreligga om $\log P_{ow}$ (fördelningskoefficienten oktanol/vatten) är $\geq 3,0$ (såvida inte den experimentellt bestämda biokoncentrationsfaktorn är ≤ 100).

Biocidkoncentrationen i slutprodukten får inte överstiga den högsta tillåtna koncentrationen enligt rådets direktiv 76/768/EEG av den 27 juli 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosmetiska produkter ⁽⁴⁾ och senare ändringar av detta.

Bedömning och kontroll: Kopior av säkerhetsdatabladet skall tillhandahållas för alla biocider tillsammans med uppgifter om biocidernas koncentration i slutprodukten.

5. Färgämnen

Alla färgämnen som används i produkten måste vara tillåtna enligt direktiv 76/768/EEG och senare ändringar av detta eller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/36/EG av den 30 juni 1994 om färgämnen för användning i livsmedel ⁽⁵⁾ och senare ändringar av detta, eller måste ha miljöegenskaper som inte medför klassificering med riskfraserna R 50/53 eller R 51/53 enligt direktiv 67/548/EEG och senare ändringar av detta.

Bedömning och kontroll: Ett intyg om att detta kriterium uppfylls skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en komplett lista över de färgämnen som används.

6. Doftämnen

- a) Doftämnen som innehåller nitromysker eller polycykliska mysker (enligt kriterium 3 a) får inte ingå i produkten.

- b) Alla komponenter som tillsätts produkten skall ha tillverkats och/eller hanterats i enlighet med rekommendationerna från International Fragrance Association.

Bedömning och kontroll: Ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium skall lämnas till det behöriga organet.

7. Allergiframkallande ämnen

Produkten får inte vara klassificerad med någon av riskfraserna R 42 (kan ge allergi vid inandning) eller R 43 (kan ge allergi vid hudkontakt) enligt direktiv 1999/45/EG och senare ändringar av detta.

Koncentrationen av ämnen eller komponenter som klassificerats med någon av riskfraserna R 42 (kan ge allergi vid inandning) och/eller R 43 (kan ge allergi vid hudkontakt) enligt direktiv 67/548/EEG och senare ändringar av detta, eller direktiv 1999/45/EC och senare ändringar av detta, får inte överstiga 0,1 viktprocent i slutprodukten.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om de exakta koncentrationerna av alla komponenter som klassificerats som R 42 och/eller R 43 skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av säkerhetsdatabladet.

8. Flyktiga organiska föreningar

Produkten får innehålla högst 10 viktprocent flyktiga organiska föreningar med en kokpunkt som understiger 150 °C.

⁽⁴⁾ EGT L 262, 27.9.1976, s. 169.

⁽⁵⁾ EGT L 237, 10.9.1994, s. 13.

Bedömning och kontroll: Sökanden skall tillhandahålla kopior av säkerhetsdatablad för varje organiskt lösningsmedel tillsammans med en redogörelse för beräkningarna av den totala halten flyktiga organiska föreningar med en kokpunkt som understiger 150 °C.

9. Fosfor

Den totala mängden elementärt fosfor i produkten skall beräknas per funktionell enhet (för allrengöringsmedel) eller per 100 g av produkten (för sanitetsrengöringsmedel). Alla komponenter som innehåller fosfor skall tas med i beräkningen (t.ex. fosfater och fosfonater).

För allrengöringsmedel får den totala fosforhalten (P) inte överstiga 0,02 g/funktionell enhet.

För sanitetsrengöringsmedel får den totala fosforhalten (P) inte överstiga 1,0 g/100 g av produkten.

Komponenter som används i fönsterputsmedel får inte innehålla fosfor.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med en redogörelse för beräkningarna som visar att detta kriterium uppfylls.

10. Förpackningskrav

- a) Sprej som innehåller drivgas får inte användas.
- b) Den plast som används i själva behållaren skall vara märkt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall ⁽⁶⁾, eller DIN 6120 del 1 och 2 i kombination med DIN 7728 del 1.
- c) Om primärförpackningen är tillverkad av återvunnet material och detta anges på förpackningen skall angivelsen uppfylla kraven i ISO-standarden 14021 "Environmental labels and declarations — Self declared claims (type II environmental labelling)".
- d) De olika material som ingår i primärförpackningen skall vara lätt separerbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om förpackningen och/eller ett prov på denna skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium.

EFFEKTIVITET

11. Effektivitet

Produkten skall vara effektiv och tillgodose konsumenternas behov.

Produkten skall ha minst lika bra rengöringsförmåga som en marknadsledande produkt eller märkeslös referensprodukt (se tillägg III) som godkänts av ett behörigt organ och bättre rengöringsförmåga än rent vatten.

För allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel behöver endast den fettlösande effekten dokumenteras. För sanitetsrengöringsmedel och fönsterputsmedel skall såväl den kalk- som fettlösande effekten dokumenteras.

Bedömning och kontroll: Produktens funktion skall bedömas antingen genom

- ett lämpligt laboratorietest, eller
- ett lämpligt användartest.

I riktlinjerna i tillägg III anges vilka parametrar som skall användas i testet och vilken information som skall ingå i rapporten.

⁽⁶⁾ EGT L 365, 31.12.1994, s. 10.

KONSUMENTINFORMATION**12. Bruksanvisning****a) Doseringsanvisningar**

För allrengöringsmedel skall den exakta doseringen anges på förpackningen i rimlig storlek och mot en synlig bakgrund. Användning av symboler (t.ex. en femlitershink och en angivelse av antalet kapsyler/milliliter av produkten) rekommenderas, men detta är frivilligt.

För koncentrerade sanitsrensöringsmedel skall det på förpackningen tydligt anges att det bara krävs en liten mängd av produkten jämfört med bruksfärdiga (okoncentrerade) produkter.

Produkten skall ha följande (eller motsvarande) information på förpackningen:

"Rätt dosering sparar pengar och minimerar miljöpåverkan".

b) Säkerhetsanvisningar

Följande säkerhetsanvisningar (eller motsvarande text) skall finnas på produkten (både i form av text och symboler):

"Förvaras oåtkomligt för barn"

"Blanda inte olika rengöringsmedel"

"Undvik inandning av sprejade produkter" (endast för produkter i sprejform).

c) Information och märkning av komponenterna

Förordning (EG) nr 648/2004 skall tillämpas.

d) Information om miljömärket

Produkten skall ha följande (eller motsvarande) information på förpackningen:

"Mer information om EU: s miljömärke finns på följande webbplats: <http://europa.eu.int/ecolabel>".

Bedömning och kontroll: Ett prov på produktförpackningen med märket skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med varje del av detta kriterium.

13. Information på miljömärket

Ruta 2 på miljömärket skall innehålla följande text:

— Minskad användning av farliga ämnen

— Tydlig bruksanvisning

— Minskad påverkan på vattenmiljön

14. **Utbildning**

För rengöringsmedel som är avsedda för yrkesmässigt bruk skall tillverkaren, distributören eller en tredje part erbjuda utbildning eller utbildningsmateriel för städpersonal. Utbildningen skall bland annat omfatta steg-för-steg-instruktioner om rätt utspädning, användning och bortskaffande samt rätt användning av utrustning.

Bedömning och kontroll: Ett prov på utbildningsmaterialet med steg-för-steg-instruktioner om rätt utspädning, användning och bortskaffande samt rätt användning av utrustning skall lämnas till det behöriga organet.

Tillägg I

KOMPONENTER I TVÅTT- OCH RENGÖRINGSMEDEL

För komponenter som är upptagna i del A av kemikalielistan måste de värden på toxicitet och nedbrytbarhet som anges i listan användas för att produkten skall anses uppfylla de ekologiska kriterierna.

För komponenter som inte är upptagna i del A av kemikalielistan skall det förfarande som beskrivs i del B användas för att fastställa värdena på toxicitet och nedbrytbarhet.

Kemikalielista (DID-lista)

Version 30 juni 2004

Del A. Kemikalielista

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
	Anjoniska yttaktiva ämnen									
1	Linjära alkylbensensulfonater 11,5—11,8 (LAS)	4,1	1 000	0,0041	0,69	10	0,069	0,05	R	N
2	LAS (C 10—13 alkyl)trietanolaminsalt	4,2	1 000	0,0042	3,4	100	0,034	0,05	R	O
3	C 14/17 alkylsulfonat	6,7	5 000	0,00134	0,44	10	0,044	0,05	R	N
4	C 8/10 alkylsulfat	132	5 000	0,0264			0,0264	0,05	R	J
5	C 12/14 alkylsulfat (AS)	2,8	1 000	0,0028	2	100	0,02	0,05	R	J
6	C 12/18 alkylsulfat (AS) (#)			0,0149			0,027	0,05	R	J
7	C 16/18 fettalkoholsulfat (FAS)	27	1 000	0,027	1,7	50	0,034	0,05	R	J
8	C 12/15 A 1—3 EO sulfat	4,6	1 000	0,0046	0,1	10	0,01	0,05	R	J
9	C 16/18 A 3—4 EO sulfat	0,57	10 000	0,000057			0,000057	0,05	R	J
10	Dialkylsulfosuccinat	15,7	1 000	0,0157			0,0157	0,5	I	N
11	C 12/14 sulfofettsyrametylester	9	10 000	0,0009	0,23	50	0,0046	0,05	R	N
12	C 16/18 sulfofettsyrametylester	0,51	5 000	0,000102	0,2	50	0,004	0,05	R	N

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
13	C 14/16 alfa-olefinsulfonat	3,3	10 000	0,00033			0,00033	0,05	R	N
14	C 14/18 alfa-olefinsulfonat	0,5	5 000	0,0001			0,0001	0,05	R	N
15	Tvål C > 12—22	22	1 000	0,022	10	100	0,1	0,05	R	J
16	Lauroylsarkosinat	56	10 000	0,0056			0,0056	0,05	R	J
17	C 9/11 2—10 EO karboximetylerade, natriumsalt eller syra	100	10 000	0,01			0,01	0,05	R	O
18	C 12/18 2—10 EO karboximetylerade, natriumsalt eller syra	8,8	1 000	0,0088	5	100	0,05	0,05	R	O
19	C 12/18 alkylfosfatestrar	38	1 000	0,038			0,038	0,05	R	N
	Icke-joniska ytaktiva ämnen									
20	C 8 A 1—5 EO	7,8	1 000	0,0078			0,0078	0,05	R	J
21	C 9/11 A, > 3—6 EO övervägande raka	5,6	1 000	0,0056			0,0056	0,05	R	J
22	C 9/11 A, > 6—10 EO övervägande raka	5	1 000	0,005			0,005	0,05	R	J
23	C 9/11 A, 5—11 EO flegrenade	1	1 000	0,001			0,001	0,05	R	O
24	C 10 A, 5—11 EO flegrenade (trimer propenoalkohol)	1	1 000	0,001			0,001	0,05	R	J
25	C 12/15 A, 2—6 EO mestadels raka	0,43	1 000	0,00043	0,18	50	0,0036	0,05	R	J
26	C 12/14 5—8 EO 1 t-BuO (<i>endcapped</i>)	0,23	1 000	0,00023	0,18	100	0,0018	0,05	R	O
27	C 12/15 A, 3—12 EO flegrenade	1	1 000	0,001	3,2	100	0,032	0,05	R	O
28	C 12/15 (medelvärde C < 14) A, > 6—9 EO	0,63	1 000	0,00063	0,24	10	0,024	0,05	R	J
29	C 12/15 (medelvärde C > 14) A, > 6—9 EO	0,4	1 000	0,0004	0,17	10	0,017	0,05	R	J
30	C 12/15 A, > 9—12 EO	1,1	1 000	0,0011			0,017	0,05	R	J
31	C 12/15 A 12—20 EO	0,7	1 000	0,0007			0,0007	0,05	R	O
32	C 12/15 A 20—30 EO	13	1 000	0,013	10	100	0,1	0,05	R	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
33	C 12/15 A, > 30 EO	130	1 000	0,13			0,13	0,5	I	O
34	C 12/18 A, 0—3 EO	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	J
35	C 12/18 A, 5—10 EO	1	1 000	0,001	0,35	100	0,0035	0,05	R	O
36	C 12/18 A, > 10—20 EO	1	1 000	0,001			0,0035	0,05	R	O
37	C 16/18 A, 2—8 EO	3,2	1 000	0,0032	0,4	100	0,004	0,05	R	J
38	C 16/18 A, > 9—18 EO	0,72	1 000	0,00072	0,32	10	0,032	0,05	R	J
39	C 16/18 A, 20—30 EO	4,1	1 000	0,0041			0,0041	0,05	R	J
40	C 16/18 A, > 30 EO	30	1 000	0,03			0,03	0,5	I	J
41	C 12—15 A 2—6 EO 2—6 PO	0,78	1 000	0,00078	0,36	100	0,0036	0,05	R	O
42	C 10—16 A 0—3 PO 6—7 EO	3,2	5 000	0,00064	1	100	0,01	0,05	R	O
43	Glycerin (1—5 EO) kokoat	16	1 000	0,016	6,3	100	0,063	0,05	R	J
44	Glycerin (6—17 EO) kokoat	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	J
45	C 12/14 glukosamid	13	1 000	0,013	4,3	50	0,086	0,05	R	J
46	C 16/18 glukosamid	1	1 000	0,001	0,33	50	0,0066	0,05	R	J
47	C 8/10 alkylpolyglykosid	28	1 000	0,028	5,7	100	0,057	0,05	R	J
48	C 8/12 alkylpolyglykosid, grenad	480	1 000	0,48	100	100	1	0,05	R	N
49	C 8/16 eller C 12—14 alkylpolyglykosid	5,3	1 000	0,0053	1	10	0,1	0,05	R	J
50	Kokosfetsyramonoetanolamid	9,5	1 000	0,0095	1	100	0,01	0,05	R	J
51	Kokosfetsyramonoetanolamid 4—5 EO	17	10 000	0,0017			0,0017	0,05	R	J

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
52	Kokosfetsradietanolamid	2	1 000	0,002	0,3	100	0,003	0,05	R	O
53	PEG-4 rapsfröamid	7	5 000	0,0014			0,0014	0,05	R	J
	Amfotera yttaktiva ämnen									
60	C 12/15 alkylidimetylbetain	1,7	1 000	0,0017	0,1	100	0,001	0,05	R	O
61	Alkyl C 12/18 amidopropylbetain	1,8	1 000	0,0018	0,09	100	0,0009	0,05	R	J
62	C 12/18 alkylaminoxid	0,3	1 000	0,0003			0,0003	0,05	R	J
	Katjoniska yttaktiva ämnen									
70	Alkyltrimetylammoniumsalter	0,1	1 000	0,0001	0,046	100	0,00046	0,5	I	O
71	Alkylesterammoniumsalter	2,9	1 000	0,0029	1	10	0,1	0,05	R	J
	Konserveringsmedel									
80	1,2-bensisotiazol-3-on	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,5	I	N
81	Bensylalkohol	360	1 000	0,36			0,36	0,05	R	J
82	5-bromo-5-nitro-1,3-dioxan	0,4	5 000	0,00008			0,00008	1	P	O
83	2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol	0,78	1 000	0,00078	0,2	100	0,002	0,5	I	O
84	Kloracetamid	55,6	10 000	0,00556			0,00556	1	O	O
85	Diazolinidylurea	35	5 000	0,007			0,007	1	P	O
86	Formaldehyd	2	1 000	0,002			0,002	0,05	R	O
87	Glutaraldehyd	0,31	1 000	0,00031			0,00031	0,05	R	O
88	Guanidin, hexametylen-, homopolymer	0,18	1 000	0,00018	0,024	100	0,00024	1	P	O
89	Blandning av CMI + MIT i proportionerna 3:1 (§)	0,0067	1 000	0,000067	0,0057	50	0,000114	0,5	I	O
90	2-metyl-2H-isotiazol-3-on (MIT)	0,06	1 000	0,00006			0,00006	0,5	I	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
91	Metyldibromoglutaronitril	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,05	R	O
92	e-ftaloimidoperoxihexansyra	0,59	5 000	0,000118			0,000118	1	P	O
93	Metyl-, etyl- och propylaraben	15,4	5 000	0,00308			0,00308	0,05	R	N
94	o-fenylfenol	0,92	1 000	0,00092			0,00092	0,05	R	O
95	Natriumbensoat	128	1 000	0,128			0,128	0,05	R	J
96	Natriumhydroximetylglycinat	36,5	5 000	0,0073			0,0073	1	O	O
97	Natriumnitrit	87	10 000	0,0087			0,0087	1	NA	NA
98	Trikkosan	0,0014	1 000	0,0000014			0,0000014	0,5	I	O
	Övriga komponenter									
110	Silikon	250	1 000	0,25			0,25	1	P	N
111	Paraffin	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
112	Glycerol	4 400	5 000	0,88			0,88	0,05	R	J
113	Fosfat (som STPP)	1 000	1 000	1			1	0,15	NA	NA
114	Zeolit (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1	175	50	3,5	1	NA	NA
115	Citrat och citronsyra	825	1 000	0,825	80	50	1,6	0,05	R	J
116	Polykarboxilater	200	1 000	0,2	106	10	10,6	1	P	N
117	Nitrilotriacetat (NTA)	494	1 000	0,494	64	50	1,28	0,5	I	O
118	EDTA	121	1 000	0,121	22	50	0,44	0,5	I	N
119	Fosfonater	650	1 000	0,65	25	50	0,5	1	P	N
120	EDDS	320	1 000	0,32	32	50	0,64	0,05	R	N
121	Lera (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
122	Karbonater	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
123	Fettsyror C ≥ 14	3,7	5 000	0,00074			0,00074	0,05	R	J
124	Silikater, vattenglas	250	1 000	0,25			0,25	1	NA	NA
125	Polyasparaginsyra, Na-salt	410	1 000	0,41			0,41	0,05	R	N
126	Perborater (som bor)	14	1 000	0,014			0,014	1	NA	NA
127	Perkarbonat (se karbonat)	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
128	Tetraacetyletyldiamin (TAED)	250	1 000	0,25	500	100	5	0,05	R	O
129	C 1 — C 4-alkoholer	1 000	1 000	1			1	0,05	R	J
130	Mono-, di- och trietanolamin	90	1 000	0,09	0,78	100	0,0078	0,05	R	J
131	Polyvinylpyrrolidon (PVP)	1 000	1 000	1			1	0,5	I	N
132	Karboximetylcellulosa (CMC)	250	5 000	0,05			0,05	0,5	I	N
133	Natrium- och magnesiumsulfat	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
134	Kalcium- och natriumklorid	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
135	Urea	1 000	5 000	0,2			0,2	1	NA	NA
136	Kiseldioxid, kvarts (olösligt oorganiskt material)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
137	Polyetylglykol, molekylvikt > 4 000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	N
138	Polyetylglykol, molekylvikt < 4 000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
139	Kumen-, xylen- och toluensulfonater	66	10 000	0,0066			0,0066	0,5	I	N
140	Na-/Mg-/KOH	30	1 000	0,03			0,03	0,05	NA	NA
141	Enzymer/proteiner	25	5 000	0,005			0,005	0,05	R	J
142	Parfym, om den inte anges särskilt (**)	2	1 000	0,002			0,002	0,5	I	N
143	Färgämnen, om de inte anges särskilt (**)	10	1 000	0,01			0,01	1	P	N
144	Stärkelse	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	J

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
145	Anjonisk polyester	655	1 000	0,655			0,655	1	P	N
146	PVNO/PVPI	530	1 000	0,53			0,53	1	P	N
147	Zn-ftalocyaninsulfonat	0,2	1 000	0,0002	0,16	100	0,0016	1	P	N
148	Iminodisuccinat	81	1 000	0,081	17	100	0,17	0,05	R	N
149	FWA 1	11	1 000	0,011	10	100	0,1	1	P	N
150	FWA 5	10	1 000	0,01	1	10	0,1	1	P	N
151	1-dekanol	2,3	5 000	0,00046			0,00046	0,05	R	O
152	Metylaurat	1 360	10 000	0,136			0,136	0,05	R	O
153	Myrsyra (Ca-salt)	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	J
154	Adipinsyra	31	1 000	0,031			0,031	0,05	R	O
155	Maleinsyra	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	J
156	Äppelsyra	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	O
157	Vinsyra	200	10 000	0,02			0,02	0,05	R	O
158	Fosforsyra	138	1 000	0,138			0,138	0,15	NA	NA
159	Oxalsyra	128	5 000	0,0256			0,0256	0,05	R	O
160	Ättiksyra	30	1 000	0,03			0,03	0,05	R	J
161	Mjölksyra	130	1 000	0,13			0,13	0,05	R	J
162	Sulfaminsyra	75	1 000	0,075			0,075	1	NA	NA
163	Salicylsyra	46	1 000	0,046			0,046	0,15	R	O
164	Glykolsyra	141	5 000	0,0282			0,0282	0,05	R	O
165	Glutarsyra	208	5 000	0,0416			0,0416	0,05	R	O
166	Malonsyra	95	5 000	0,019			0,019	0,05	R	O
167	Etylenglykol	6 500	1 000	6,5			6,5	0,05	R	J

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	Nedbrytning		
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)		DF	Aerob	Anaerob
168	Etylenglykolmonobutyleter	747	5 000	0,1494			0,1494	0,05	R	O
169	Dietylenglykol	4 400	10 000	0,44			0,44	0,15	I	J
170	Dietylenglykolmonometyleter	500	1 000	0,5			0,5	0,5	I	O
171	Dietylenglykolmonoetyleter	3 940	5 000	0,788			0,788	0,05	R	O
172	Dietylenglykolmonobutyleter	1 254	1 000	1,254			1,254	0,05	R	O
173	Dietylenglykoldimetyleter	2 000	10 000	0,2			0,2	0,5	I	O
174	Propylenglykol	32 000	1 000	32			32	0,15	R	J
175	Propylenglykolmonometyleter	12 700	5 000	2,54			2,54	0,05	R	O
176	Propylenglykolmonobutyleter	748	5 000	0,1496			0,1496	0,05	R	O
177	Dipropylenglykol	1 625	10 000	0,1625			0,1625	0,05	R	O
178	Dipropylenglykolmonometyleter	1 919	5 000	0,3838			0,3838	0,05	R	O
179	Dipropylenglykolmonobutyleter	841	5 000	0,1682			0,1682	0,05	R	O
180	Dipropylenglykoldimetyleter	1 000	5 000	0,2			0,2	0,5	I	O
181	Trietylenglykol	4 400	1 000	4,4			4,4	0,5	I	O
182	Talolja	1,8	1 000	0,0018			0,0018	0,5	I	O
183	Etylenbisstearylamid	140	5 000	0,028			0,028	0,5	I	O
184	Natriumglukonat	10 000	10 000	1			1	0,05	R	O
185	Glykoldistearat	100	5 000	0,02			0,02	0,5	I	O
186	Hydroxietylcellulosa	209	5 000	0,0418			0,0418	1	P	O
187	Hydroxietylpropylmetylcellulosa	188	5 000	0,0376			0,0376	1	P	O
188	1-metyl-2-pyrrolidon	500	1 000	0,5			0,5	0,05	R	O
189	Xantangummi	490	1 000	0,49			0,49	0,05	R	O
190	Trimetylpentandiimonoisobutytrat	18	1 000	0,018		100	0,033	0,05	R	O
191	Bensotriazol	29	1 000	0,029			0,029	1	P	O

K-nr	Komponentens namn	Akut toxicitet		TF (akut)	Kronisk toxicitet		TF (kronisk)	DF	Nedbrytning	
		LC50/EC50	SF (akut)		NOEK (*)	SF (kronisk) (*)			Aerob	Anaerob
192	Salt av piperidinolpropantrikarboxylsyra	100	1 000	0,1	120	100	1,2	0,5	I	O
193	Dietylaminoetyl-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	1	P	O
194	Metylbensamid-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	0,5	I	O
195	Pentaerytritoltetrakisfenolpropionat	38	1 000	0,038			0,038	1	P	O
196	Blockpolymerer	100	5 000	0,02			0,02	1	P	N
197	Denatoniumbensoat	13	5 000	0,0026			0,0026	1	O	O
198	Succinat	374	10 000	0,0374			0,0374	0,05	R	O
199	Polyasparbinsyra	528	1 000	0,528			0,528	0,05	R	N

Svårslösligt oorganiskt material Organisk komponent som är olöslig eller har mycket låg löslighet i vatten.

(*) Om det inte finns några godtagbara data om kronisk toxicitet är dessa kolumner tomma. I detta fall antas TF(kronisk) vara lika med TF(akut).

(**) Den som ansöker om miljömärket skall i regel använda de data som anges i listan. Detta gäller dock inte parfym- och färgämnen. Om sökanden tillhandahåller toxicitetsdata skall dessa data användas för att beräkna TF och bestämma nedbrytbarheten. I annat fall skall de värden som anges i listan användas.

(#) Eftersom toxicitetsdata saknas har TF beräknats som medelvärdet av värdena för C 12/14 alkylsulfat (AS) och C 16/18 alkylsulfat (AS).

(\$) En blandning av 5-kloro-2-metyl-4-isotiazolin-3-on och 2-metyl-4-isotiazolin-3-on i proportionerna 3:1.

Förkortningar i tabellen:

- SF_(akut) = Säkerhetsfaktor för akut toxicitet.
- TF_(akut) = Toxicitetsfaktor baserad på akut toxicitet för vattenlevande organismer.
- SF_(kronisk) = Säkerhetsfaktor för kronisk toxicitet.
- TF_(kronisk) = Toxicitetsfaktor baserad på kronisk toxicitet för vattenlevande organismer.
- DF = Nedbrytningsfaktor.

Aerob nedbrytning:

- R = Lätt nedbrytbar ("readily biodegradable") enligt OECD: s riktlinjer.
- I = Potentiellt nedbrytbar ("inherently biodegradable") enligt OECD: s riktlinjer.
- P = Långlivad ("persistent"). Komponenten uppfyller inte kraven för att betraktas som potentiellt nedbrytbar.
- O = Komponenten har inte testats.
- NA = Ej tillämpligt.

Anaerob nedbrytning:

- J = Biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden.
- N = Ej biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden.
- O = Komponenten har inte testats.
- NA = Ej tillämpligt.

Del B. Kritisk utspädningsvolym

Den kritiska utspädningsvolymen (CDV) beräknas enligt följande formel:

$$CDV = 1\,000 * \sum \text{dosering}(i) * DF(i) / TF(i)$$

Dosering(i) = Dosering av komponent i, uttryckt i g/rengöring, eller i vissa fall som g/100 g produkt.

DF(i) = Nedbrytningsfaktor för komponent i.

TF(i) = Toxicitetsfaktor för komponent i.

METOD FÖR FASTSTÄLLANDE AV PARAMETERVÄRDEN FÖR KOMPONENTER SOM INTE ÄR UPPTAGNA I KEMIKALIELISTAN

De angivna parametervärdena skall i regel användas för alla komponenter som är upptagna i kemikalielistan. Ett undantag görs dock för parfymer och färgämnen, där ytterligare testresultat godtas (se fotnoten i del A).

Följande metod skall användas för komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan:

Toxicitet i vattenmiljö

Inom EU:s miljömärkningsprogram beräknas CDV på grundval av den kroniska toxicitetsfaktorn och säkerhetsfaktorn. Om inga testresultat avseende kronisk toxicitet finns tillgängliga skall den akuta toxicitetsfaktorn och säkerhetsfaktorn användas.

Kronisk toxicitetsfaktor (TF_{kronisk})

- Beräkna medianvärdet för varje trofinivå (fisk, kräftdjur eller alger) utifrån validerade testresultat avseende kronisk toxicitet. Om det finns flera testresultat för en och samma art på en viss trofinivå skall medianvärdet för arten beräknas först. Därefter används dessa medianvärden för att beräkna medianvärdet för trofinivån.
- Den kroniska toxicitetsfaktorn (TF_{kronisk}) är det lägsta beräknade medianvärdet för trofinivåerna.
- TF_{kronisk} skall användas för att beräkna den kritiska utspädningsvolymen.

Akut toxicitetsfaktor (TF_{akut})

- Beräkna medianvärdet för varje trofinivå (fisk, kräftdjur eller alger) utifrån validerade testresultat avseende akut toxicitet. Om det finns flera testresultat för en och samma art på en viss trofinivå skall medianvärdet för arten beräknas först. Därefter används dessa medianvärden för att beräkna medianvärdet för trofinivån.
- Den akuta toxicitetsfaktorn (TF_{akut}) är det lägsta beräknade medianvärdet för trofinivåerna.
- TF_{akut} skall användas för att beräkna den kritiska utspädningsvolymen.

Säkerhetsfaktor

Säkerhetsfaktorn (SF) beror på hur många trofinivåer som testas och på om det finns testresultat avseende kronisk toxicitet eller inte. SF bestäms på följande sätt:

Data	Säkerhetsfaktor (SF)	Toxicitetsfaktor (TF)
Ett korttids LC50 (eller LE50)	10 000	Toxicitet/10 000
Två korttids LC50 (eller LE50) från arter som representerar två trofinivåer (fisk och/eller kräftdjur och/eller alger)	5 000	Toxicitet/5 000
Minst ett korttids LC50 (eller LE50) från var och en av de tre trofinivåerna i grunduppsättningen	1 000	Toxicitet/1 000
Ett långtids NOEC (fisk eller kräftdjur)	100	Toxicitet/100
Två långtids NOEC från arter som representerar två trofinivåer (fisk och/eller kräftdjur och/eller alger)	50	Toxicitet/50
Långtids NOEC från minst tre arter (vanligen fisk, kräftdjur och alger) som representerar tre trofinivåer	10	Toxicitet/10

Grunduppsättningen vid testning av ämnens toxicitet för vattenlevande organismer består av akuta tester på fisk, dafnier och alger.

Nedbrytningsfaktor

Nedbrytningsfaktorn definieras på följande sätt:

Tabell 1

Nedbrytningsfaktor (DF)

	DF
Lätt biologiskt nedbrytbar (*)	0,05
Lätt biologiskt nedbrytbar (**)	0,15
Potentiellt nedbrytbar	0,5
Långlivad	1

(*) Alla ytaktiva ämnen eller andra komponenter som består av en serie homologer och som uppfyller kravet på slutlig nedbrytning i testet skall ingå i denna klass oavsett om de uppfyller kriteriet om en tiodagarsgräns.

(**) Kriteriet om en tiodagarsgräns är inte uppfyllt.

För oorganiska komponenter fastställs DF beroende på den observerade nedbrytningshastigheten. Om komponenten bryts ned inom 5 dagar: DF = 0,05, inom 15 dagar: DF = 0,15 eller inom 50 dagar: DF = 0,5.

Anaerob nedbrytbarhet

Komponenten måste klassificeras i en av följande kategorier:

Kategori	Etikett
Ej biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden, dvs. testad och befunnen ej nedbrytbar	N
Biologiskt nedbrytbar under anaeroba förhållanden, dvs. testad och befunnen nedbrytbar eller ej testad: nedbrytbarheten fastställd genom analogjämförelser osv.	J
Ej testad med avseende på biologisk nedbrytbarhet under anaeroba förhållanden	0

Aerob nedbrytbarhet

Komponenten måste klassificeras i en av följande kategorier:

Kategori	Etikett
Lätt biologiskt nedbrytbar	R
Potentiellt biologiskt nedbrytbar, men ej lätt biologiskt nedbrytbar	I
Långlivad	P
Ej testad med avseende på biologisk nedbrytbarhet under aeroba förhållanden	O

Olösliga oorganiska komponenter

Om en oorganisk komponent har mycket låg löslighet i vatten eller är olöslig i vatten måste detta anges i ansökan.

—

Tillägg II

DOKUMENTATION AV ANAEROB NEDBRYTBARHET

Nedanstående metod kan användas för att ta fram nödvändig dokumentation om anaerob nedbrytbarhet för komponenter som inte är upptagna i kemikalielistan.

Tillämpa en rimlig extrapolering. Använd testresultaten från en råvara för att extrapolera den högsta möjliga anaeroba nedbrytbarheten för strukturellt likartade ytaktiva ämnen. Om det har bekräftats att ett ytaktivt ämne (eller en grupp likartade ämnen) är anaerobt nedbrytbart enligt kemikalielistan (tillägg I) kan man utgå från att ett liknande ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis är C₁₂₋₁₅ A 1-3 EO sulfat [K-nr 8] anaerobt nedbrytbart, och C₁₂₋₁₅ A 6 EO sulfat kan antas ha liknande anaerob nedbrytbarhet). Om det med lämpliga testmetoder har bekräftats att ett ytaktivt ämne är anaerobt nedbrytbart kan man utgå från att ett likartat ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (litteraturuppgifter som bekräftar att ytaktiva ämnen i gruppen ammoniumsalter av alkylestrar är anaerobt nedbrytbara kan t.ex. användas för att dokumentera liknande anaerob nedbrytbarhet hos andra kvartära ammoniumsalter med esterbindningar i alkylkedjan).

Genomför screening för anaerob nedbrytbarhet. Om ny testning krävs skall screening genomföras med hjälp av OECD 311, ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig metod.

Genomför nedbrytbarhetstest med låg dos. Om ny testning krävs, och om det uppkommer experimentella problem vid screeningen (t.ex. inhibition på grund av testämnets toxicitet) skall testet upprepas med en låg dos av det ytaktiva ämnet, vars nedbrytning skall övervakas med hjälp av kol-¹⁴-metoden eller kemiska analyser. Testning av låga doser kan göras med hjälp av OECD 308 (24 april 2002) eller likvärdig metod under förutsättning att förhållandena är helt anaeroba. Testningen och tolkningen av testresultaten bör göras av en oberoende expert.

Tillägg III

RIKTLINJER FÖR FUNKTIONSTEST

Funktionstestet kan utgöras av antingen ett laboratorietest eller ett användartest. Nedan beskrivs hur dessa båda tester utförs.

1. Laboratorietester

Syftet med laboratorietestet är att påvisa att den testade produkten rengör minst lika bra som en jämförbar referensprodukt och bättre än rent vatten samt att den inte skadar de ytor som den är avsedd för.

Allmänna krav

- Den testade produkten och referensprodukten skall tillhöra samma produktkategori.
- Referensprodukten kan vara antingen en marknadsledande produkt eller en märkeslös formulering.
- Om en marknadsledande referensprodukt används, skall det vara en av de tre eller fyra produkter som har den högsta försäljningsvolymen på den regionala marknaden där den miljömärkta produkten skall marknadsföras. Den marknadsledande produkten skall dessutom ha godkänts av det behöriga organet och måste vara tillgänglig för allmänheten.
- Om en märkeslös referensprodukt används skall den ha en sammansättning som är representativ för de produkter som finns på marknaden. Den märkeslösa referensprodukten skall dessutom ha godkänts av det behöriga organet, och det skall vara möjligt att kostnadsfritt erhålla information om dess exakta sammansättning.
- Den använda doseringen skall vara den som rekommenderas vid normal nedsmutsning eller normal användning. Om ingen rekommenderad dosering anges för referensprodukten skall samma dosering användas för den testade produkten och referensprodukten.
- Om ett doseringsintervall anges skall den lägsta rekommenderade doseringen användas i testet.
- Smutsblandningen skall vara relevant för produktens användningsområde, homogen och — om den är syntetisk — baserad på väl beskrivna ämnen. Smutsen skall beredas i en så stor sats att den räcker för hela testet.
- För allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel behöver endast den fettlösande effekten dokumenteras. För sanitetsrengöringsmedel och fönsterputsmedel skall såväl den kalk- som den fettlösande effekten dokumenteras.
- Rengöringsmetoden måste spegla realistiska användningsförhållanden och kan vara antingen manuell eller maskinell.

Testkrav

- Renhetsbedömningen skall omfatta testning och jämförelse av den aktuella produkten och referensprodukten.
- Varje produkt skall testas i minst fem parallella försök (se dokumentationskraven). Dessutom skall ett test genomföras med enbart vatten, dvs. utan rengöringsmedel.

- Samma mängd smuts skall appliceras på samtliga ytor (plattor eller andra substrat). Mängden skall bestämmas genom vägning (i gram) med en decimals noggrannhet.
- De båda produkterna skall testas i slumpmässig ordning.
- Testet måste vara utformat med hänsyn till den testade produkten och så att resultaten ger ett mått på renheten (produktens fett- och kalklösande effekt). Renheten kan bestämmas visuellt, fotometriskt (t.ex. genom mätning av reflektansen), gravimetriskt eller med annan lämplig metod. Mätmetoden och ett eventuellt poängsystem skall fastställas på förhand.
- Testning av fett- och kalklösande effekt kan göras antingen separat eller samtidigt.

Dokumentation

En utförlig testrapport skall överlämnas till det behöriga organet. Den skall omfatta följande information:

- Dosering av den testade produkten och referensprodukten.
- Den testade produktens och referensproduktens normala användningsområde(n).
- Motivering till valet av referensprodukt med avseende på dess marknadsposition och funktion.
- Den eller de typer av ytor som använts i testet, deras relevans och huruvida produkten är skonsam mot dessa ytor.
- Beskrivning av den använda smutsblandningen med en motivering till varför den lämpar sig för testning av produktens effektivitet.
- Beskrivning av de metoder som använts för applicering av smutsen, rengöring och mätning av rengörings-effektiviteten.
- Redovisning av beräkningar och statistiska jämförelser.
- Alla rådata som använts vid testning och beräkningar.
- För att den testade produkten skall anses ha uppfyllt funktionskraven måste resultaten i samtliga testomgångar (100 %) vara positiva. Om resultatet är mindre än 100 % positivt skall ytterligare fem parallella tester göras. Av de i detta fall totalt tio parallella testerna måste 80 % vara positiva.

Om fler än tio parallella tester görs kan sökanden också använda statistiska metoder och med ett ensidigt 95-procents konfidensintervall visa att den testade produkten är lika bra som eller bättre än referensprodukten i minst 80 % av testomgångarna.

- Bevis för att den testade produkten är effektivare än rent vatten.

Anmärkning om testmetoder

CTTN-IREN:s test "Washing of tiled floor and grease removal on kitchen surface" uppfyller kraven för allrengöringsmedel, förutsatt att antalet tester utökas, att samma mängd smuts appliceras i alla deltester och att en bedömning av produktens skonsamhet på de behandlade ytorna ingår. Den metod som beskrivs av danska Forbrugerinformationen ("Sådan er universalrengøringsmidlerne testet", 2004) uppfyller kraven för allrengöringsmedel, förutsatt att antalet tester med varje produkt utökas (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/universalrengoerings/saadan-er-de-testet/).

IKW:s test "Empfehlung zur Qualitätsbewertung für Badezimmerreiniger" (SÖFW-Journal, 129, Jahrgang 3, 2003) uppfyller de krav som ställs på rengöringsmedel för badrum. IKW:s test "Recommendations for the quality assessment of acidic toilet cleaners" (SÖFW-Journal, 126, 11-2000) uppfyller kraven för sanitetsrengöringsmedel. Den metod som beskrivs av danska Forbrugersinformation ("Sådan er toiletrengöringsmidlerne testet", 2004) uppfyller kraven för sanitetsrengöringsmedel (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/toiletrengöringsmidler/saadan-er-de-testet/).

CHELAB:s test "Detergents for hard surfaces: washing efficiency" (CHELAB internal test method n. 0578) uppfyller kraven för allrengöringsmedel, förutsatt att förfarandet omfattar en test av rent vatten (utan tillsats av rengöringsmedel) (www.chelab.it/).

2. Användartester

Syftet med användartestet är att påvisa att produkten rengör minst lika bra som en jämförbar referensprodukt och att den testade produkten inte skadar de ytor som den är avsedd för.

Allmänna krav

- Vid testning av produkter för privat bruk krävs svar från minst 20 slumpmässigt utvalda personer i försäljningsområdet som normalt använder referensprodukten.
- Vid testning av produkter för yrkesmässigt bruk krävs svar från minst 5 slumpmässigt utvalda professionella användare i försäljningsområdet som normalt använder referensprodukten.
- Den testade produkten och referensprodukten skall tillhöra samma produktkategori. Referensprodukten skall vara den produkt som testpersonerna normalt använder.
- Doseringen skall vara den som rekommenderas av tillverkaren.
- Testet skall utföras på den eller de typer av ytor som rengöringsmedlet lämpar sig för enligt rekommendationerna på etiketten.
- Testperioden skall vara så lång att produkten hinner användas minst fem gånger av samtliga användare.

Testkrav

- Allrengöringsmedlens effektivitet skall bedömas utifrån följande egenskaper:
  - Produktens förmåga att avlägsna smuts.
  - Produktens skonsamhet mot de ytor den används för.
- Sanitetsrengöringsmedlens effektivitet skall bedömas utifrån följande egenskaper:
  - Produktens förmåga att avlägsna fettbaserad smuts.
  - Produktens förmåga att avlägsna kalkavlagringar (gäller inte rengöringsmedel för kök).
  - Produktens skonsamhet mot de ytor den används för.
- Testpersonerna skall besvara följande fråga (eller en fråga med motsvarande formulering): "Hur effektiv anser du att denna produkt är jämfört med den produkt du brukar använda?" Det skall finnas minst tre svarsalternativ, t. ex. "sämre", "lika bra" och "bättre".
- Minst 80 % av användarna skall bedöma helhetsintrycket av produkten som lika bra eller bättre än referensprodukten.

Dokumentationskrav

En utförlig testrapport skall överlämnas till det behöriga organet. Den skall omfatta följande dokumentation och information:

- Beskrivning av hur testpersonerna valts ut.
  - De svar som lämnats av testpersonerna och en sammanfattande beskrivning av hur testningen gått till.
  - Den eller de typer av ytor som produkten testats på.
  - För varje testperson skall följande uppgifter finnas tillgängliga, t.ex. i form av ifyllda frågeformulär:
    - Den dosering som testpersonen använt.
    - Referensproduktens namn.
    - Ett intyg om att produkten testats minst fem gånger.
    - Resultatet av jämförelsen mellan den testade produkten och referensprodukten.
  - Beräkning och dokumentation som visar att minst 80 % av testpersonerna bedömer att produkten är minst lika bra som referensprodukten.
-